

Leermaterialen voor groene ruimte binnen 4-groen

Auteurs	Harm Geert Moesker ; Harm Geert Moesker
Team	Wikiwijs Maken Auteurs
Laatst gewijzigd	29 mei 2016
Licentie	CC Naamsvermelding 3.0 Nederland licentie
Webadres	https://maken.wikiwijs.nl/49607/

Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Groene ruimte-opleidingen in beeld	4
Opbouw arrangement	4
Zoeken naar lesmateriaal	6
Collectie groene arrangementen	6
ECC van ontwikkelcentrum	6
Groenkennisnet	7
Toetsplaza	8
Onderhoud beplantingen	9
Bomen	10
Heesters	12
Vaste planten	13
Wisselbeplanting	14
Bosplantsoen	15
Hagen	16
Water- en moerasbeplanting	17
Onderhoud gazons/grasvelden	19
Grasveld	20
Bermen en dijken	22
Sportvelden	23
Kunstgras	27
Onderhoud verhardingen	28
Onderhouden en schoonmaken	28
Herstellen	30
Gebreken ontdekken en rapporteren	31
Onderhoud bouwkundige en technische voorzieningen	33
Onderhouden en/of repareren	33
Onderhoud vijvers/waterpartijen	35
Waterkwaliteit en -huishouding	35
Watergangen, oevers en poelen	37
Tuinvijvers	38
Zwemvijvers	39
Riolering en drainage	39
Machines en gereedschappen	42
Gebruik en onderhoud	42
Aanleg beplantingen	45
Bomen	46
Heesters	48
Vaste planten	49
Wisselbeplanting	52
Bosplantsoen	52
Hagen	53
Water- en moerasbeplanting	54
Landschappelijke beplanting	55
Aanleg grasvelden	56
Grasveld	56
Bermen en dijken	57
Sportvelden	58
Kunstgras	59
Aanleg verhardingen	60
Aanleg verhardingen	60
Aanleg bouwkundige en technische voorzieningen	64
Aanleggen	64
Aanleg vijvers/waterpartijen	68
Watergangen, oevers en poelen	68
Tuinvijvers	69
Zwemvijvers	71

Riolering en drainage	71
Bodem en bemesting	74
Bodem en bemesting	74
Ontwerpen	79
Ontwerpen	79
Werkvoorbereiding	82
Werkvoorbereiding	82
Leidinggeven	85
Leidinggeven	85
Algemeen	90
Algemeen	90
Over dit lesmateriaal	92

Inleiding

De AOC's Terra, de Groene Welle, Oost en Nordwin College - opererend onder de naam 4Groen - willen de vraagstukken van krimpende leerlingenaantallen, macrodoelmatigheid en verbinding met de regio meer gezamenlijk oppakken. Ze willen als samenwerkingsverband de juiste beslissingen kunnen nemen voor de verdere inrichting en uitvoering van het onderwijs.

Samen lesmateriaal ontwikkelen en delen

Samen lesmaterialen ontwikkelen en delen is één van de activiteiten van 4Groen. Dit arrangement voor het werkveld **Groene ruimte** is daar een voorbeeld van.

Samenwerking docenten/uitgevers

[Groen Kennisnet](#) en [Ontwikkelcentrum](#) beschikken over een schat aan actuele, innovatieve en effectieve bronnen en gedidactiseerde leermiddelen die zo kunnen worden ingezet in lessen. Daarnaast zijn Toetsen van [Toetsplaza](#) en eigen materialen, veelal gearrangeerd in [wikiwijs](#), verzameld.

Overzicht van de ontwikkelde Leermaterialen-arrangementen

Om deze materialen makkelijker vindbaar te maken zijn er voor 6 werkvelden arrangementen ontwikkeld.

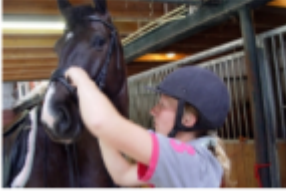

Klik op de afbeelding hiernaast voor het overzicht van de overige ontwikkelde arrangementen.

Overzicht leermaterialen 4groen

AOC Oost/Nordwin/De Groene Welle/AOC Terra

Studierichtingen

		
Groene ruimte	Melkveehouderij	Paraveterinair
		
Paard	Dierv verzorging	Bloem

Heeft u materialen voor dit arrangement?

Kent u digitale materialen die volgens u uitstekend geschikt zijn voor dit werkveld en niet zouden mogen ontbreken in dit arrangement? Mail ze ons! Of mail ons de url waar we de materialen kunnen vinden! Als wij net zo enthousiast zijn over het materiaal dan nemen we ze op in dit arrangement. U kunt het materiaal of de url mailen naar de contactpersonen. Echt doen! We houden het arrangement graag zo actueel mogelijk.

Opmerkingen en contact

Heeft u opmerkingen of suggesties voor verbetering? Laat het ons weten:

- Chantal ter Steege - docent groen ruimte en samensteller arrangement - ctsteege@aoc-oost.nl

Groene ruimte-opleidingen in beeld

De beroepenclips VHG Vakgroep Hoveniers en Groenvoorziener.

		//www.youtube.com/embed/6EH_wpeEggM			//www.youtube.com/embed/k8NSuUZWsos
--	---	---	---	---	---

Opbouw arrangement

Via dit verzamelarrangement willen we lesmaterialen, toetsen en overige bronnen ontsluiten. Zodat de docent er mee aan de slag kan. Direct toepassen of het als uitgangsmateriaal te gebruiken die hij/zij vervolgens zelf kan aanpassen.

De lesmaterialen en overige bronnen waaruit geselecteerd is kun je vinden bij het submenu [Zoeken](#). Daar staan ook de zoekwidgets of verwijzingen waarmee je rechtsstreeks kunt gaan zoeken in de betreffende collecties.

Dit verzamelarrangement is thematisch ingericht. Bij elk thema staan de onderwerpen en via de submenu's het verzamelde materiaal.

Daarin wordt steeds onderscheid gemaakt tussen de verschillende collecties:

1. [Wikiwijs leerarrangementen](#), grotendeels gemaakt door docenten werkzaam in het groene onderwijs.
2. [Educatieve Content Catalogus \(ECC\)](#) van het ontwikkelcentrum. Dit betreft een uitgever van educatief materiaal. Voor deze bronnen heeft u een abonnement nodig, zie [abonnement ECC](#).

3. [Groen Kennisnet](#). Deze verzamelt kennisbronnen en onderwijsmateriaal op het gebied van voedsel en groen in Nederland en maakt deze waar mogelijk publiek beschikbaar via het webportaal.
4. [Toetsplaza](#). Deze staat voor de landelijke toetsservice-omgeving die binnen het groene onderwijs wordt gebruikt. De omgeving bevat kant-en-klare-toetsen en een reeks aan instrumenten (w.o. 360 graden feedback) die binnen het (groene) onderwijs ingezet kunnen worden.

Beschikbaarheid

Het materiaal van ECC leermaterialen kan alleen gebruikt worden als u een [abonnement hebt op de ECC](#).

Al het overige materiaal is vrij toegankelijk en kan/mag gebruikt worden om zelf lesmateriaal mee samen te stellen. Let daarbij wel op de auteursrechten.

Zoeken naar lesmateriaal

De lesmaterialen, toetsen en bronnen, die in dit verzamelarrangement bijeen gezet zijn, zijn geselecteerd uit de volgende collecties:

1. Wikiwijs keurmerkgroep Groene arrangementen
2. Collectie ECC van Ontwikkelcentrum.
3. Groenkennisnet leermaterialen
- 4 Toetsplaza

Zoeken in de collecties kun je via de submenu's. Daar staan ook de zoekwidgets of verwijzingen waarmee je rechtstreeks kunt gaan zoeken in de betreffende collecties.

Collectie groene arrangementen

Natuur, milieu, landschap, landbouw, tuinbouw, veehouderij en voeding zijn belangrijke onderwerpen in het (groene) onderwijs. Samenwerking tussen docenten in het groene onderwijs heeft geleid dat er een verzameling is van meer dan 250 leerarrangementen.

Via de zoekbox kun je zoeken naar leermateriaal binnen het [keurmerk groene arrangementen](#). Plaats een zoekopdracht in het zoekvenster en zie welk leermateriaal er beschikbaar is in Wikiwijs.

Werk je op een Tablet, ga dan de app downloaden via deze [link app groene arrangementen](#).

ECC van ontwikkelcentrum

Startpagina Groene ruimte

<http://www.eccgroen.nl/21977/startpagina-groene-ruimte>

Zoeken in educatieve content Groene ruimte. Films, digitale lesboeken en toetsen.

Video's Groene ruimte

<http://www.eccgroen.nl/22847/alle-video-s>

Groene ruimte CKS

<http://www.eccgroen.nl/22892/groene-ruimte-cks>

Nieuwe leermaterialen die speciaal ontwikkeld voor de competente kwalificatie structuur(CKS).

Elke leereenheid bevat de volgende onderdelen:

- Oriëntatie
- Werkwijzer (vaak met video's)
- Hulpmiddelen
- Informatie
- Toets
- Bronnen & links

Groenkennisnet

Groen Kennisnet verzamelt kennisbronnen en onderwijsmateriaal op het gebied van voedsel en groen in Nederland en maakt deze waar mogelijk publiek beschikbaar via het webportaal www.groenkennisnet.nl.

Zoek via de zoekbox van Groen Kennisnet. Hiermee zoek je in één handeling naar kennisbronnen in de ECC, Artik+, Teleblik, Groene Lab en de QMP-toetsen.

zoeken
in
Groen
Kennisnet

[Zoeken in GroenKennisnet](#)

[//www.youtube.com/embed/1tCg0AwRjvg?list=PLJtRzkWbC7ohRn6kElg2Mh4p0RatdG7UP](https://www.youtube.com/embed/1tCg0AwRjvg?list=PLJtRzkWbC7ohRn6kElg2Mh4p0RatdG7UP)

Startpagina Leefomgeving in GKN

<http://www.groenkennisnet.nl/leefomgeving/Pages/default.aspx>

Het Onderwijsvernieuwingenprogramma Natuur en leefomgeving legt verbanden binnen het natuuronderwijs en tussen het natuuronderwijs en het groene werkveld. Het programma ondersteunt activiteiten en projecten van onderwijsinstellingen en werkt aan kennisdoorstroming en innovatie.

Dossiers Leefomgeving

<http://www.groenkennisnet.nl/leefomgeving/Pages/dossiers.aspx>

Hier vind je een groeiend aantal dossiers op het gebied van Leefomgeving. De dossiers worden door de redactie van GroenKennisnet (GKN) samengesteld en bevatten relevante bronnen vanuit de GKN-collectie.

Dossiers van Wageningen Universiteit (WUR)
<http://www.wageningenur.nl/nl/Dossiers.htm>

In dossiers zijn de belangrijkste items voor u samengebracht over een bepaald onderwerp, het is dus geen compleet overzicht van alles wat online verschijnt. De dossiers worden regelmatig aangevuld met recente informatie en resultaten uit het onderzoek.

Toetsplaza

Wat is Toetsplaza?

[Toetsplaza](#) staat voor de landelijke toetsservice-omgeving die binnen het groene onderwijs wordt gebruikt. De omgeving bevat kant-en-klare-toetsen en een reeks aan instrumenten (w.o. 360 graden feedback) die binnen het (groene) onderwijs ingezet kunnen worden. In het verlengde van de verdere ontwikkeling en het beheer en onderhoud van deze omgeving worden door de landelijke expertisegroep verschillende diensten geleverd. Het gaat daarbij onder meer om voorlichting, het platform van QMP-coördinatoren, de begeleiding van pilots binnen de scholen, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van toets- en oefenmaterialen.

Zoeken gaat via de [Toetsenbank](#).

Onderhoud beplantingen

De onderwerpen:

Bomen
Heesters
Vaste planten
Wisselbeplanting
Bosplantsoen
Hagen
Water- en moerasbeplanting

De groene stad

<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>

Een kopje kleiner maken

<http://www.eccgroen.nl/22045/een-kopje-kleiner-maken>

Het groen de baas

<http://www.eccgroen.nl/22049/het-groen-de-baas>

Bomen

Artikelen

De Boomwijzer
<http://edepot.wur.nl/183051>

Klimop in het stedelijk groen
<http://edepot.wur.nl/136967>

Onderhouden laanbomen, snoeiadvies
<http://edepot.wur.nl/117137>

Opbouw appelbomen
<http://edepot.wur.nl/297138>

Leereenheden

Park- en laanbomen onderhouden
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34013d/index.html>
Als je bomen vrijuit laat groeien, dan begint de kroon zo laag dat je er niet eens onderdoor kunt lopen. In dit onderdeel leer je hoe je park- en laanbomen goed kunt snoeien.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Park- en laanbomen onderhoud: begeleidingssnoei

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34013-2-1d/OC-34013-2-1d.html>

Het verkeer mag geen last hebben van bomen. Dat is de reden waarom laanbomen regelmatig gesnoeid moeten worden.

Vellen van kleine en jonge bomen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-5d/OC-34017-2-5d.html>

Een kleine of jonge boom kun je veilig vellen door de juiste stappen achter elkaar te nemen.

Boeken

Boomverzorging van beheer tot werkplan

<http://www.eccgroen.nl/22072/boomverzorging-van-beheer-tot-werkplan>

Verplanten en rooien

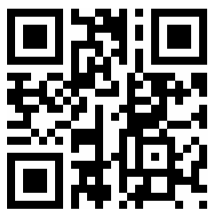
<http://www.eccgroen.nl/22059/verplanten-en-rooien>

Verzorgen van bomen

<http://www.eccgroen.nl/22060/verzorgen-van-bomen>

Websites

Sierbomen verzorgen en snoeien
<http://edepot.wur.nl/126730>

Toetsen

Toets onderhoud (signaleren en bepalen)
<http://aoc03.qmark.nl/q/perception.dll/?session=1700080235683078&NAME=AOC-01ic&PASSWORD=01ic>

Heesters

Artikelen

Leereenheden

Struiken, heesters, coniferen en sierbomen onderhouden
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34015d/index.html>
Als je struiken, heesters, coniferen en sierbomen eenmaal hebt geplant, moet je ze ook onderhouden. Het snoeien van de planten speelt daarbij natuurlijk een grote rol.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Afzetten van struikvormers
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34017-2-6d/OC-34017-2-6d.html>
Eén keer in de vier jaar zet je struikvormers af.

Boeken

Websites

Snoeien van struiken en heesters

<http://edepot.wur.nl/126976>

Enige kennis van welke struik of heester in de tuin groeit is wel noodzakelijk om op de juiste wijze te snoeien.

Toetsen

Toets onderhoud struikbeplanting

<http://aoc03.qmark.nl/q/perception.dll/?session=6159058868502456&NAME=AOC-01ic&PASSWORD=01ic>

Vaste planten

Artikelen

Vaste planten in Nederlands openbaar groen

<http://edepot.wur.nl/15133>

Leereenheden

Border- en perkbepanting onderhouden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34014d/index.html>

Om ervoor te zorgen dat borders en perken er mooi uitzien, moet je ze vooral in het voorjaar en in de zomer goed onderhouden.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Voorjaarsonderhoud in borders en perken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34014-2-1d/OC-34014-2-1d.html>

Tegen het einde van de winter maak je borders en perken klaar voor het voorjaar.

Zomeronderhoud in borders en perken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34014-2-2d/OC-34014-2-2d.html>

Het onderhoud van borders en perken in de zomerperiode bestaat vooral uit onkruidbestrijding en het begeleiden van de beplanting.

Boeken

Technisch Vademecum Kruidachtigen Harmonisch Park- en groenbeheer

<http://edepot.wur.nl/215910>

Vaste planten in openbaar groen

<http://edepot.wur.nl/164009>

Websites

Toetsen

Wisselbeplanting

Artikelen

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Websites

Toetsen

Bosplantsoen

Artikelen

Leereenheden

Bosplantsoen onderhouden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34017d/index.html>

In ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten, bij snelwegen en bij stadsuitbreidingen kom je bosplantsoen (inheems loofhout) tegen. Als je bosplantsoen hebt aangeplant, moet je het daarna ook onderhouden. Hoe onderhoud je bosplantsoen op de juiste manier?

Leerarrangementen

Dossiers

Dossier Valorisatie biomassa

http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/Valorisatie_biomassa_uit_natuur_en_landschap.aspx

Valorisatie van biomassa betekent dat biomassa niet als afval wordt beschouwd, maar als grondstof. Biomassa is waardevol en heeft ook een prijs.

Video's

Dunnen in boombeplanting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-2d/OC-34017-2-2d.html>

Na aanplant kun je boombeplanting niet oneindig door laten groeien. Na een paar jaar moet je dunnen.

Dunnen in struikbeplanting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-1d/OC-34017-2-1d.html>

Na aanplant kun je struikbeplanting niet oneindig door laten groeien. Na een paar jaar moet je dunnen.

Uitsnoeien van bosplantsoen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-7d/OC-34017-2-7d.html>

Om het gewenste eindbeeld te krijgen van het bosplantsoen moet je het regelmatig uitsnoeien.

Boeken

Landschappelijk groen onderhouden

<http://www.eccgroen.nl/22057/landschappelijk-groen-onderhouden>

Natuurterreinen

<http://www.eccgroen.nl/22062/natuurterreinen>

Websites

Toetsen

Hagen

Artikelen

Echo DHC-30 heggenschaar, ssst...
<http://edepot.wur.nl/118>

Geen bijwerk met kleine heggensnoeizuigunit
<http://edepot.wur.nl/159456>

Leereenheden

Hagen onderhouden
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34016d/index.html>
Een heg of een haag is een lijnvormige aanplanting van struiken en bomen. Hagen worden veel gebruikt om de grens van een tuin, weiland of akker aan te geven.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Hagen knippen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34016-2-1d/OC-34016-2-1d.html>
Of je een haag handmatig of machinaal knipt, maakt voor de werkwijze niet uit.

Boeken

Websites

Toetsen

Water- en moerasbeplanting

Artikelen

Leereenheden

Water- en moerasbeplanting onderhouden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34018d/index.html>

Om ervoor te zorgen dat er in een tuinvijver een biologisch evenwicht ontstaat en het water helder blijft, moet je een vijver het hele jaar door onderhouden.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Websites

Toetsen

Onderhoud gazons/grasvelden

De onderwerpen:

Grasveld
Bermen en dijken
Sportvelden
Kunstgras

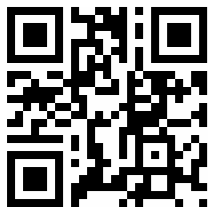

[//www.youtube.com/embed/Ojd_cxQ7bkQ](http://www.youtube.com/embed/Ojd_cxQ7bkQ)

De groene stad

<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>

Grasgids 2014

<http://edepot.wur.nl/288788>

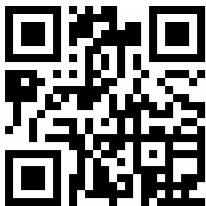

Maaien die handel

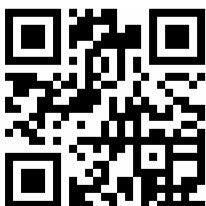
<http://www.eccgroen.nl/22052/maaien-die-handel>

Grasveld

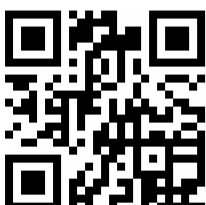
Artikelen

Bosmaaier wordt uitstervend beroep
<http://edepot.wur.nl/277853>

Maaien met je smartphone
<http://edepot.wur.nl/304512>

Relaties tussen planten, hun belagers en hun vijanden
<http://edepot.wur.nl/250638>

Leereenheden

Grasveld onderhouden
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34031d/index.html>
Het gazon is een belangrijk onderdeel van de meeste tuinen. Je kunt er goed op spelen en relaxen. Ook geeft het gazon structuur en diepte aan een tuin.

Voorkomen en bestrijden van ziektes en plagen in grasvelden
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34034d/OC-34034-1/OC-34034-1-1df/OC-34034-1-1df.html>
Bij sportvelden en siergazon zijn te veel onkruiden ongewenst. Ook ziektes en plagen kunnen een grasmat verstoren. Door goed onderhoud kun je veel ongemakken voorkomen. Als je onkruidbestrijdingsmiddelen gebruikt, moet je rekening houden met het milieu.

Leerarrangementen

Groen is gras

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI3MjY3L0dyb2VuX2l3X0dyYXM=/2928508023/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjYzNTQ=>

Gras is iets heel gewoons, maar toch ook weer heel bijzonder. Het is overal om je heen, in de tuin, het voetbalveld, de weilanden, noem maar op. Heel veel mensen zijn afhankelijk van het gras. Doel: in dit arrangement leer je o ver gras als plantje, gewas en het belang voor jouw vakgebied.

Dossiers

Video's

Bemesten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-2d/OC-34031-2-2d.html>

Je gaat een gazon bemesten.

Gazon verticuteren en doorzaaien

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-3d/OC-34031-2-3d.html>

Je gaat een gazon verticuteren en doorzaaien

Maaien gazon met messenkooimaaiër

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-1d/OC-34031-2-1d.html>

Je gaat een gazon met een messenkooimaaiër maaien.

Machinaal graskanten snijden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-5d/OC-34031-2-5d.html>

Je gaat machinaal graskanten snijden.

Ruimen van gemaaid gras

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34031-2-6d/OC-34031-2-6d.html>

Je gaat gemaaid gras ruimen.

Steken van grasranden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34031-2-4d/OC-34031-2-4d.html>

Je gaat grasranden steken.

Boeken

Grasgroen & steenrood

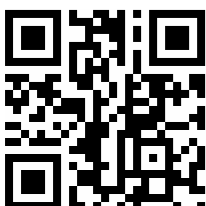
<http://www.eccgroen.nl/22046/grasgroen-steenrood>

Websites

Toetsen

Bermen en dijken

Artikelen

Zonderwijk, de bermen en het ecologisch groenbeheer

<http://edepot.wur.nl/304767>

Leereenheden

Bermen en dijken onderhouden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34033d/index.html>

Ons land is bedekt met duizenden kilometers aan bermen en dijken. Berm en bieden stevigheid aan de wegverharding en ze bieden plaats aan verkeer en bebouwing. Dijken zorgen ervoor dat het land bij hoog water niet overstroomt.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Maaien van een berm

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34033-2-1d/OC-34033-2-1d.html>

Je gaat een berm maaien.

Boeken

Websites

Toetsen

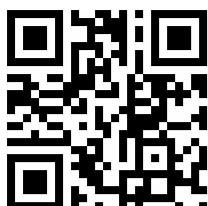
Sportvelden

Artikelen

Bemonsteren van emelten

<http://edepot.wur.nl/260699>

Berekening: moet gras groen zijn?

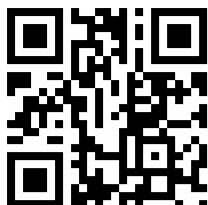
<http://edepot.wur.nl/210540>

Euro Grass-onderzoek: robotmaaier verrassend beter voor sportvelden dan kooimaaier

<http://edepot.wur.nl/279524>

Het onderzoek dat voorafgaat aan de uitgave van de Grasgids
<http://edepot.wur.nl/156093>

Holder maakt eigen kooi maaier voor de C-serie
<http://edepot.wur.nl/258086>

Kwalitatief sportveldonderhoud voor een beperkt budget is nog steeds mogelijk
<http://edepot.wur.nl/264783>

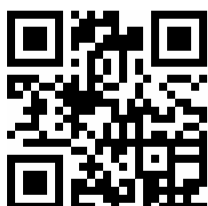
Omschakelen naar wijkteams maakt 'anders beregenen' noodzakelijk
<http://edepot.wur.nl/16017>

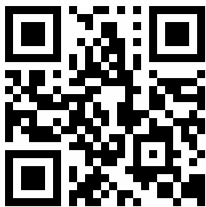
Op sportvelden en golfbanen is de toepassing van chemie minimaal
<http://edepot.wur.nl/289202>

Optimaal beluchtingsresultaat op sportvelden met de cross tine
<http://edepot.wur.nl/245100>

Sandfiller 'geen gaatjes, maar sleufjes' viert lustrum
<http://edepot.wur.nl/275116>

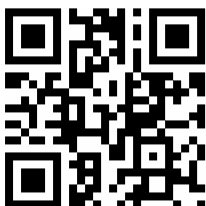
Slim beregenen nodig onder extreem droog weer
<http://edepot.wur.nl/173867>

Soortenrijkdom van heemplanten
<http://edepot.wur.nl/141293>

Stand en perspectieven veredeling roodzwenkgras in Nederland
<http://edepot.wur.nl/242807>

Vilt bestrijden met goed bodemleven
<http://edepot.wur.nl/8413>

Leereenheden

Sportvelden onderhouden
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34032d/index.html>
Beheer van sportvelden is topsport. Elke terreinmeester zal een weg moeten vinden tussen beheer van het sportveld en het gebruik. Goed onderhoud is erg belangrijk, want het herstellen van een kaalgespeeld grasveld kost veel tijd en geld.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Beluchten van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-2d/OC-34032-2-2d.html>

Je gaat een sportveld beluchten.

Bemesten van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-1d/OC-34032-2-1d.html>

Je gaat een sportveld bemesten.

Beregenen van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-6d/OC-34032-2-6d.html>

Je gaat een sportveld beregenen.

Bezanden van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-3d/OC-34032-2-3d.html>

Je gaat een sportveld bezanden.

Breedbladige onkruiden bestrijden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34034-2-1d/OC-34034-2-1d.html>

Breedbladige onkruiden moet je bestrijden.

Doorzaaien van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-4d/OC-34032-2-4d.html>

Je gaat een sportveld doorzaaien.

Maaien van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-5d/OC-34032-2-5d.html>

Je gaat een sportveld maaien.

Boeken

Gras voor sport en recreatie

<http://www.eccgroen.nl/22058/gras-voor-sport-en-recreatie>

Websites

Toetsen

Kunstgras

Artikelen

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Websites

Toetsen

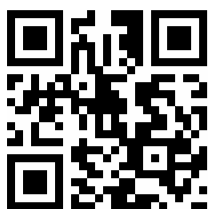
Onderhoud verhardingen

De onderwerpen:

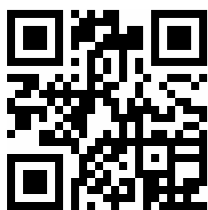
Onderhouden en schoonmaken
Herstellen
Gebreken ontdekken en rapporteren

Onderhouden en schoonmaken

Artikelen

Beheer van kruidgroei op verhardingen
<http://edepot.wur.nl/58225>

Beslisboom voor onkruidbeheer(sing) op verhardingen met kleinschalige elementen
<http://edepot.wur.nl/274005>

Milieuvriendelijke onkruidbestrijding in eigen tuin
<http://edepot.wur.nl/232560>

Onkruidbeheer na 2015: hoe gaan we dat organiseren?
<http://edepot.wur.nl/308831>

Leereenheden

Onderhouden van verhardingen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34044d/index.html>

In Nederland is er veel verharding die dagelijks intensief wordt gebruikt. Dat gebruik en natuurlijke invloeden hebben een schadelijke invloed op verhardingen. Er kan onkruid tussen de tegels groeien, maar de klinkers kunnen ook verzakken. Daarom moet je verhardingen onderhouden. In deze leereenheid leer je hoe je mankementen signaleert en hoe je verhardingen vervolgens onderhoudt.

Leerarrangementen

Onderhoudt verhardingen

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI2MDc1L09uZGVyaG91ZHRfdmVyaGFyZGluZ2VuX0JfTg==/2777925050/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbm1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjU4ODI=>

In dit arrangement vind je alles voor de oefensituatie 'Onderhoudt verhardingen' binnen de opleiding natuur en groene ruimte 2, 3 en 4 in de uitstroombdifferentiatie bos en natuurbeheer.

Preventief onkruidbeheer op verhardingen

<http://edepot.wur.nl/232573>

Dossiers

Duurzaam onkruidbeheer op verhardingen

<http://www.wageningenur.nl/nl/show/Duurzaam-onkruidbeheer-op-verhardingen.htm>

Onkruidbestrijding op verhardingen vraagt veel aandacht. Veel groen tussen tegels of klinkers is nadelig voor de toegankelijkheid, de veiligheid en het roept ook irritaties op bij bewoners die zich ergeren aan de vervuiling van hun woonomgeving. Veel gemeenten, woningbouwcorporaties en bedrijven worstelen met de vraag hoe onkruidgroei op een verantwoorde wijze binnen de gestelde normen kan worden gehouden.

Video's

Een halfverhard pad schoonmaken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34044-2-4d/OC-34044-2-4d.html>

Veel paden zijn gemaakt van harde materialen, zoals klinkers. Maar paden kunnen ook bestaan uit grind of gravel. Dat noemen we halfverharde paden. Deze paden kun je niet met een bezem vegen. In deze film leer je hoe je een halfverhard pad schoonmaakt.

Verhardingen machinaal vegen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-6d/OC-34044-2-6d.html>

Klei- en leemresten zijn soms moeilijk van een verharding af te vegen. Bij grotere oppervlaktes gaat machinaal vegen meestal nog het beste. In deze film leer je hoe je machinaal veegt.

Boeken

De groene stad

<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>

Handleiding voor niet-chemisch(e) onkruidbeheer(sing) op verhardingen met kleinschalige elementen

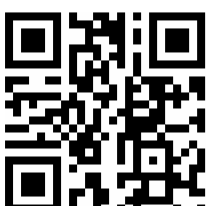
<http://edepot.wur.nl/266110>

Hard groen

<http://www.eccgroen.nl/22053/hard-groen>

Websites

Weedviewer

<http://edepot.wur.nl/266154>

Toetsen

Herstellen

Artikelen

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Bestrating herstellen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-3d/OC-34044-2-3d.html>

In deze film leer je hoe je bestrating herstelt. Bestrating kan wegzakken of k
apotgaan door opvriezing of zware belasting. Je herstelt de bestrating door
verzwakte gedeeltes op te nemen.

Boeken

Grasgroen & steenrood

<http://www.eccgroen.nl/22046/grasgroen-steenrood>

Websites

Toetsen

Gebreken ontdekken en rapporteren

Artikelen

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Gebreken aan verhardingen ontdekken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-1d/OC-34044-2-1d.html>

In deze film leer je hoe je gebreken aan verhardingen ontdekt. Verhardingen kunnen verschillende gebreken vertonen. Denk bijvoorbeeld aan kapotte tegels of straatstenen, gaten in het asfalt en in halfverharde paden of wegen, verzakte bestratingen en kapotte betonplaten. Dit zijn allemaal 'verhardingen buiten'.

Gebreken aan verhardingen rapporteren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-2d/OC-34044-2-2d.html>

In deze film leer je hoe je gebreken aan verhardingen rapporteert. Als je gebreken aan verhardingen signaleert, is het belangrijk om die te melden. Het is handiger om ze op te schrijven dan er een mondeling verslag van te maken. Daarom gebruiken we een controlekaart.

Boeken

Websites

Toetsen

Onderhoud bouwkundige en technische voorzieningen

De onderwerpen:

Controleren en/of repareren:

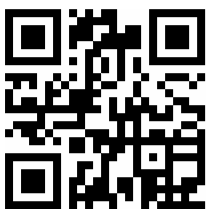
- bankjes
- prullenbakken
- bruggetjes
- keerwanden
- pergola's en colonnades
- terreinafscheidingen
- vlonders en bruggen
- speeltoestellen

Onderhouden en/of repareren

Artikelen

Inspectie & Onderhoud van speelplaatsen en speelterreinen
<http://edepot.wur.nl/125606>

Speeltoestellen in bos en natuur
<http://edepot.wur.nl/307628>

Leereenheden

Leerarrangementen

Onderhoud speeltoestellen
<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL2FycmFuZ2VyZW4ud2lraXdpYW1lbnM1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjI5Njc3>

In dit arrangement leer je alles over onderhoud en controle van speeltoestellen.

Dossiers

Video's

Boeken

De groene stad

<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>

Gebouwen, terreinen en technische voorzieningen

<http://www.eccgroen.nl/22105/gebouwen-terreinen-en-technische-voorzieningen>

Hard groen

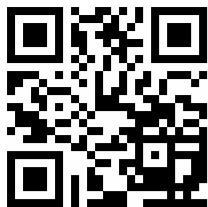
<http://www.eccgroen.nl/22053/hard-groen>

Ongestoord verblijf

<http://www.eccgroen.nl/22066/ongestoord-verblijf>

Websites

Alles over spelen

<http://www.allesoverspelen.nl/>

Hierop vind je een folder, een logboek speeltoestellen en een overzichtsbld met jaarplan. Ook staan hier de veiligheidseisen voor verschillende speelt oestellen en de ondergrond. Ook informatie over de wet en over beheer.

Toetsen

Onderhoud vijvers/waterpartijen

De onderwerpen:

Waterkwaliteit en -huishouding
Watergangen, oevers en poelen
Tuinvijvers
Zwemvijvers
Riolering en drainage

Waterkwaliteit en -huishouding

Artikelen

Baas over eigen regenwater

<http://edepot.wur.nl/144799>

Regenwater in de tuin? Mooi wel!

<http://edepot.wur.nl/3430>

Leereenheden

Onderzoeken van water

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34019d/index.html>

Leerarrangementen

Water

<http://maken.wikiwijs.nl/39115/Water>

Het is de meest voorkomende stof op aarde; WATER. Zonder water is er geen leven mogelijk en kunnen er weinig of geen natuurkundige en scheikundige veranderingen plaatsvinden. Water is ook een erg vreemde stof met bijzondere eigenschappen.

Water: vriend en vijand

http://maken.wikiwijs.nl/32242/Natuurlijk_Water_vriend_en_vijand

Dossiers

Video's

Het nemen van grondwatermonsters

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-3d/OC-34020-2-3d.html>

Het nemen van monsters ter bepaling van de biologische waterkwaliteit

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34019-2-5d/OC-34019-2-5d.html>

Het plaatsen van een peilbuis

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-4d/OC-34020-2-4d.html>

Het plaatsen van een zuigerboor

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-5d/OC-34020-2-5d.html>

Boeken

Boek: water, lucht en geluidsmetingen
<http://www.eccgroen.nl/21991/water-lucht-en-geluidsmetingen>

Websites

Toetsen

Watergangen, oevers en poelen

Artikelen

Een amfibie vriendelijk beheer van poelen en tuinvijvers
<http://edepot.wur.nl/69133>

Leereenheden

Onderhouden van watergangen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-37082d/OC-37082d.html>
In Nederland zijn diverse soorten watergangen. Het onderhoud ervan kun je met verschillende werktuigen uitvoeren. Bijvoorbeeld met een baggerschuifboot. In deze leereenheid leer je hoe je de baggerschuifboot en andere werktuigen en machines gebruikt voor het onderhouden van watergangen.

Watergangen, oevers en poelen onderhouden
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34040d/index.html>
Nederland is een waterrijk land met veel beken, rivieren, sloten, meren en kanalen. Deze wateren moeten goed onderhouden worden. Zonder onderhoud groeien de sloten en kanalen dicht en ontstaan er overstromingen.

Leerarrangementen

Stroomgebieden, beken, sloten en watergangen

http://maken.wikiwijs.nl/33682/Stroomgebieden_beken_sloten_en_watergangen

Een stroomgebied is het gebied dat zijn water via een rivier of beek afvoert. De grens van een stroomgebied wordt de waterscheiding genoemd.

Dossiers

Video's

Boeken

Maaibeheer watergangen en bergingen binnen Rijn-Oost

<http://edepot.wur.nl/251530>

Websites

Toetsen

Tuinvijvers

Artikelen

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Onderhouden van tuinvijvers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34018-2-1d/OC-34018-2-1d.html>

Om ervoor te zorgen dat het water van een tuinvijver helder blijft, moet je de vijver onderhouden. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Boeken

Websites

Aanleg en onderhoud van mijn vijver

<http://home.versatel.nl/h-devries/>

Op deze site laat ik zien hoe ik mijn vijver, naar eigen ontwerp, heb aangelegd. Er zijn veel verschillende soorten vijvers en evenzoveel meningen over hoe een vijver kan of moet worden aangelegd.

Toetsen

Zwemvijvers

Artikelen

Leereenheden

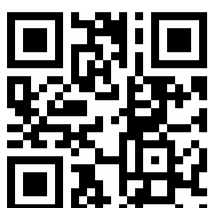
Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Websites

Alles over zwemvijvers

<http://edepot.wur.nl/127898>

Zwemvijvers en natuurlijke zwembaden zijn erg populair. Bent u van plan een zwemvijver aan te leggen of bent u een trotse bezitter van een zwemvijver?

Toetsen

Riolering en drainage

Artikelen

Straatkolken, valkuilen voor amfibieën
<http://edepot.wur.nl/286527>

Leereenheden

Onderhouden van rioleringen en drainage
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//oc-34047d/oc-34047d.html>
Kun je het je voorstellen? Onder de grond ligt meer dan honderdduizend kilometer aan rioleringsbuizen. De eigenaren van die buizen vinden het belangrijk om te weten hoe de toestand van die buizen is, welk onderhoud nodig is en wanneer de buizen vervangen moeten worden.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Inspecteren en onderhouden van drainage
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-2-1d/OC-34047-2-1d.html>
Sportvelden, maar ook akkers en weilanden, hebben vaak een drainagesysteem. Daarmee is een goede afvoer van overtollig water verzekerd. Het is belangrijk om jaarlijks te controleren of de drainagebuizen niet verstopt zitten. In deze film leer je hoe je dat doet.

Kolkenreiniging
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-5d/OC-34047-4-5d.html>
Straatkolken vangen het regenwater op. Met het regenwater komen ook zand en blad en ander afval in de kolk terecht. Dit geeft risico op verstopping en daarom moeten ze regelmatig worden schoongemaakt.

Rioolinspectie
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-2d/OC-34047-4-2d.html>
Riolen moeten regelmatig geïnspecteerd worden. De beheerder van het riool wil graag weten wat de toestand van zijn riool is en daar kan hij achter komen door opnames te laten maken. De inspectie wordt gedaan door een leidinginspecteur. Hij werkt met een robotcamera die opnames maakt in het riool.

Rioolontstopping

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-3d/OC-34047-4-3d.html>

Verstopping van de huisaansluiting op het riool komt vaak voor. Als de bewoners het zelf niet kunnen oplossen moet de reinigingsdienst het riool komen ontstoppen.

Rioolreiniging

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-4d/OC-34047-4-4d.html>

Het riool moet regelmatig worden schoongemaakt. Meestal gebeurt dat preventief, zodat er geen overlast ontstaat. Maar ook als mensen klagen over stank of over een verstopping, wordt het riool gereinigd.

Boeken

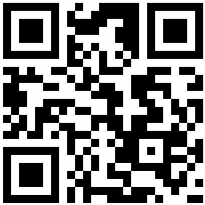
Websites

Toetsen

Machines en gereedschappen

Gebruik en onderhoud

Artikelen

Veilig schoonblazen met perslucht
<http://edepot.wur.nl/167106>

Leereenheden

Bosmaaiers
http://maken.wikiwijs.nl/41524/Leereenheid_Bosmaaiers

Leerarrangementen

Motorentechniek
<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL2FycmFuZ2VyZW4ud2lraXdp anMubmwwMjcwOTgvbW90b3Jlbg==/3125072818/d2lraXdp anNfcmVwb3Np dG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjI5Njc 1>

In dit arrangement kun je veel over motortechniek leren.

Dossiers

Video's

Bedrijfsklaar maken elektrische heggenschaar
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34016-2-3d/OC-34016-2-3d.html>

Een elektrische heggenschaar die goed functioneert, is een geweldig stuk gereedschap. Het bedrijfsklaar maken ervan vraagt echter bijzondere aandacht.

Bedrijfsklaar maken kantenmachine

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-8d/OC-34031-2-8d.html>

Je gaat een kantenmachine bedrijfsklaar maken.

Bedrijfsklaar maken messenkooimaaiër

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-7d/OC-34031-2-7d.html>

Je gaat een messenkooimaaiër bedrijfsklaar maken.

Bedrijfsklaar maken van de motorkettingzaag

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-3d/OC-34017-2-3d.html>

Als je een motorkettingzaag stapsgewijs bedrijfsklaar maakt, ben je ervan verzekerd dat je met een veilige machine gaat werken.

Eenvoudige reparaties aan de bosmaaier

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-9d/OC-34017-2-9d.html>

Aan de bosmaaier kun je enkele eenvoudige reparaties zelf uitvoeren.

Onderhoud heggenschaar

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34016-2-2d/OC-34016-2-2d.html>

Om ervoor te zorgen dat een heggenschaar goed snijdt, moet je hem onderhouden.

Onderhoud messenkooimaaiër

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-9d/OC-34031-2-9d.html>

Je gaat een messenkooimaaiër onderhouden.

Boeken

Het groen de baas

<http://www.eccgroen.nl/22049/het-groen-de-baas>

Maaien die handel

<http://www.eccgroen.nl/22052/maaien-die-handel>

Websites

Toetsen

Aanleg beplantingen

De onderwerpen:

Bomen
Heesters
Vaste planten
Wisselbeplanting
Bosplantsoen
Hagen
Water- en moerasbeplanting
Landschappelijke beplanting

Groencultuur
<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>

Grondige aanpak
<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>

Landschappelijk groen aanleggen
<http://www.eccgroen.nl/22056/landschappelijk-groen-aanleggen>

Tuinanleg
<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinanleg>

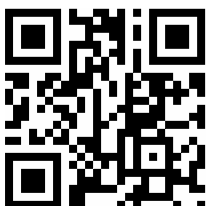

Toets aanleg beplantingen

<http://aoc03.qmark.nl/q/perception.dll/?session=4506123792784712&NAME=AOC-01ic&PASSWORD=01ic>

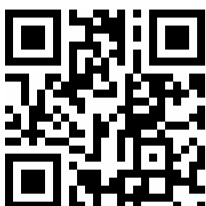
Bomen

Artikelen

Beplanting van boomspiegels

<http://edepot.wur.nl/148423>

Beplantingstypen en klimaatbestendigheid

<http://edepot.wur.nl/292168>

Snoeien of niet snoeien, dat is de vraag?

<http://edepot.wur.nl/83472>

Leereenheden

Park- en laanbomen planten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34001d/index.html>

Er komt veel kijken bij het planten van bomen.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Een boom planten en een boomband plaatsen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34001-2-04d/OC-34001-2-04d.html>

Als je een boom plant, ga je zorgvuldig te werk. Je moet daarbij niet vergeten om een boomband te plaatsen.

Een boomspiegel maken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34001-2-05d/OC-34001-2-05d.html>

Boomspiegels worden niet voor de sier gemaakt, maar om een boom te beschermen. Hoe ga je te werk als je een boomspiegel moet maken?

Park- en laanbomen planten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34001-1-01d/OC-34001-1-01d.html>

Er komt veel kijken bij het planten van bomen.

Boeken

Gebruikswaarde onderzoek laanbomen

<http://edepot.wur.nl/214601>

Websites

Juridische aspecten rond heggen, hagen, bomen en struiken op of nabij erfscheidingen

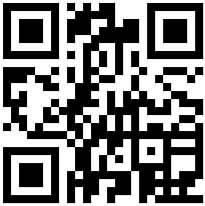
<http://edepot.wur.nl/124180>

Toetsen

Heesters

Artikelen

Goede plantcombinaties
<http://edepot.wur.nl/292738>
Onderdeel van onderwijsmodule 'Functies van stedelijk groen'

Leereenheden

Struiken, heesters en coniferen planten
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34007d/index.html>
Struiken, heesters en coniferen zijn belangrijke groenelementen in onze wo
nomgeving. Ze geven structuur aan het groen, vooral in de winter als de v
aste planten afgestorven zijn.

Leerarrangementen

Dossiers

Dossier Functies van stedelijk groen en beplantingskeuze
http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/bogo_functies_stedelijk_groen_bepantingskeuze.aspx
Ons stedelijk groen is de laatste jaren flink aan het veranderen, deels door
bezuinigingen en deels doordat dit groen multifunctioneler moet zijn.

Video's

Planten van kluitgoed
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34007-2-2d/OC-34007-2-2d.html>
Als je kluitgoed plant moet je zorgvuldig te werk gaan. Hoe doe je dat?

Planten van struiken, heesters en coniferen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34007-2-1d/OC-34007-2-1d.html>
Als je struiken, heesters en coniferen zonder kluit plant moet je zorgvuldig t
e werk gaan. Hoe doe je dat?

Planten van wortelgoed met de hand
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34005-2-1d/OC-34005-2-1d.html>
Bosplantsoen en landschappelijke beplanting plant je vaak met z'n tweeën.
Hoe doe je dat?

Boeken

Bomen en heesters met aantrekkelijke bast of takvorm
<http://edepot.wur.nl/148967>

Websites

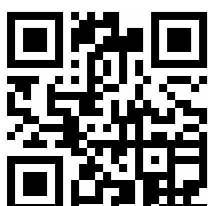
Toetsen

Vaste planten

Artikelen

Vaste planten in Nederlands openbaar groen
<http://edepot.wur.nl/15133>

Vaste planten in openbaar groen
<http://edepot.wur.nl/292158>

Leereenheden

Border- en perkbeplanting aanleggen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34003d/index.html>
Er komt veel kijken bij het planten van border- en perkbeplanting.

Leerarrangementen

Dossiers

Dossier Vaste planten en bloembollen in het openbaar groen
http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/Vaste_planten_bloembollen_openbaar_groen.aspx

Vaste planten en bloembollen voor verwildering hebben een eigenschap gemeen: ze worden één keer aangeplant, en komen daarna jaar na jaar terug. In vergelijking met eenjarige planten hebben ze vaak veel blad, wat onkruid goed onderdrukt.

Video's

Border- en perkbeplanting aanleggen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/Default.aspx?id=OC-34003-1-01d&format=html&mode=single>

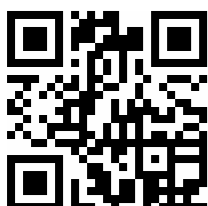
Er komt veel kijken bij het planten van border- en perkbeplanting.

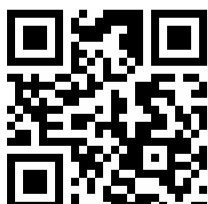
Planten van vaste planten en perkplanten
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34003-2-02d/OC-34003-2-02d.html>

Wat moet je doen om ervoor te zorgen dat planten goed aanslaan als je ze plant? Hoe diep moet het plantgat bijvoorbeeld zijn?

Boeken

Technisch Vademecum Kruidachtigen Harmonisch Park- en Groenbeheer
<http://edepot.wur.nl/215910>

Vaste planten in openbaar groen
<http://edepot.wur.nl/164009>

Websites

Toetsen

Aanleggen van border- en perkbeplanting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/Default.aspx?id=OC-34003-5-01d&format=html&mode=single>

Wisselbeplanting

Artikelen

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Planten van bollen en knollen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34003-2-01d/OC-34003-2-01d.html>

Je kunt niet alle bollen en knollen in hetzelfde jaargetijde planten. Sommige plant je vroeg en andere laat in het jaar. Hoe je dat precies doet?

Boeken

Websites

Toetsen

Bosplantsoen

Artikelen

Leereenheden

Bosplantsoen planten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34005d/index.html>

Zonder groen om ons heen zou het een kale bende zijn. Om dat te voorkomen kun je bijvoorbeeld heesters en bomen aanplanten. Maar wanneer gebruik je bosplantsoen?

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Kwaliteitshandsboek voor bos- en haagplantsoen
<http://edepot.wur.nl/249611>

Websites

Hagen

Artikelen

Leereenheden

Hagen planten
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34002d/index.html>
Er komt veel kijken bij het planten van hagen.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Hagen planten
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34002-1-01d/OC-34002-1-01d.html>
Er komt veel kijken bij het planten van hagen.

Planten van een haag

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34002-2-01d/OC-34002-2-01d.html>

Bij een haag moet je ervoor zorgen dat de planten netjes naast elkaar staan anders wordt het een rommeltje. Hoe doe je dat?

Boeken

Websites

Toetsen

Planten van hagen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/Default.aspx?id=OC-34002-5-01d&format=html&mode=single>

Water- en moerasbeplanting

Artikelen

Leereenheden

Water- en moerasbeplanting aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34004d/index.html>

Er komt veel kijken bij het planten van water- en moerasbeplanting.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Planten van water- en moerasplanten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34004-2-01d/OC-34004-2-01d.html>

Er zijn veel verschillende soorten water- en moerasbeplanting. Ze stellen allemaal andere eisen aan de manier waarop je ze plant. Hoe plant je welke plant?

Water- en moerasbeplanting aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34004-1-01d/OC-34004-1-01d.html>

Er komt veel kijken bij het planten van water- en moerasbeplanting.

Boeken

Websites

De beste vijverplanten

<http://www.bijbart.com/vijverplanten.html>

De functie van vijverplanten in de vijvers is velerlei. Vijverplanten dragen bij tot het esthetische aspect, ze dienen als schuilplaats voor allerlei dieren, ze schermen een deel van het licht af. Wat betreft zuiveren van water spelen waterplanten een grote rol.

Toetsen

Landschappelijke beplanting

Artikelen

Leereenheden

Landschappelijke beplanting aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34006d/index.html>

Landschappen ontstaan niet van de ene op de andere dag. Er gaan soms wel honderden jaren overheen voordat een bepaald landschap is wat het is. Landschappen blijven echter altijd veranderen.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Websites

Toetsen

Websites

Aanleg grasvelden

De onderwerpen:

Grasveld
Bermen en dijken
Sportvelden
Kunstgras

Grasveld

Artikelen

Leereenheden

Grasveld inzaaien

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34027d/index.html>

De meeste mensen zullen bij het woord 'grassen' meteen denken aan een gazon. Maar gras wordt niet alleen voor gazons gebruikt. In Nederland vormt het een natuurlijke begroeiing.

Graszoden leggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34026d/index.html>

Stel, je wilt snel een dicht grasveld aanleggen. Je kunt dan kiezen voor inzaaien, maar tegenwoordig worden steeds vaker graszoden gebruikt.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Graszoden leggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34026-2-1d/OC-34026-2-1d.html>

Voor een mooi grasveld waar je snel op kunt spelen, leg je graszoden. Hoe doe je dat?

Inzaaien van een grasveld

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34027-2-1d/OC-34027-2-1d.html>

Als de opdrachtgever wat meer tijd heeft, kun je een grasveld inzaaien. Hoe doe je dat?

Boeken

Grondige aanpak

<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>

Tuinaanleg

<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinaanleg>

Websites

Toetsen

Bermen en dijken

Artikelen

Leereenheden

Bermen en dijken inzaaien

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34029d/index.html>

Het landoppervlak van de wereld bestaat voor 20% uit begroeiing gedomineerd door de grassenfamilie. De graslanden hebben vaak hun ontstaan te danken aan menselijk ingrijpen zoals landbouw.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Inzaaien bloemrijk grasland in de berm

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34029-2-1d/OC-34029-2-1d.html>

Als je een bloemrijk grasland in de berm inzaait, ga je op een bepaalde manier te werk. Hoe doe je dat?

Boeken

Websites

Toetsen

Sportvelden

Artikelen

Zaaien of zoden leggen

<http://edepot.wur.nl/8498>

Leereenheden

Sportveld inzaaien

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34028d/index.html>

Nederland telt ruim 10.000 sportvelden. De meeste worden gebruikt voor voetbal. Beheerders, clubs en spelers stellen hoge eisen aan de grasmat. Onder de meest uiteenlopende weersomstandigheden moet die bespeelbaar zijn.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Inzaaien van een sportveld

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34028-2-4d/OC-34028-2-4d.html>

Nadat je de drainage en de toplaag hebt aangebracht, kun je gaan inzaaien.
Hoe doe je dat?

Boeken

Gras voor sport en recreatie

<http://www.eccgroen.nl/22058/gras-voor-sport-en-recreatie>

Websites

Toetsen

Kunstgras

Artikelen

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Websites

Toetsen

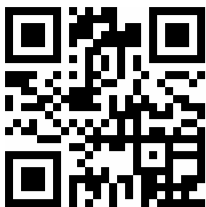
Aanleg verhardingen

De onderwerpen:

Grootschalige verhardingen
Verhardingen voor de hovenier
Halfverhardingen
Aardebaan en fundering
Molgoot
Trottoir
Wegen

Aanleg verhardingen

Artikelen

Bestraten: handmatig of machinaal?
<http://edepot.wur.nl/162378>

Leereenheden

Aanleggen van grootschalige verhardingen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34043d/index.html>
Nederland is een land met veel verhardingen. Snelwegen, parkeerplaatsen en bospaden zijn voorbeelden van verhardingen. In deze leereenheid kom je te weten hoe je verhardingen aanlegt en hoe je de aardebaan en fundering onder de verhardingen maakt.

Aanleggen verhardingen voor de hovenier
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34042d/index.html>
Het aanleggen van verhardingen is een belangrijke taak van de hovenier. In iedere tuin hoort wel een oprit, een tuinpad of een terras. Een hovenier is natuurlijk geen vakman bestratingen, maar eenvoudig straatwerk kan hij zeker uitvoeren.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Aanleggen van halfverhardingen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-6d/OC-34043-2-6d.html>

Voor veel paden wordt halfverharding gebruikt. Halfverharding is gemaakt van onsamenvastend materiaal dat steviger is dan de grond waarop het aangebracht is. In deze film leer je hoe je een halfverharding aanlegt met een asfalteermachine.

Bestrating aftrillen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34042-2-5d/OC-34042-2-5d.html>

In deze video leer je hoe je bestrating aftrilt. Met een machinale trilplaat kun je kleine hoogteverschillen in een pas gelegde bestrating opheffen. Met de trilplaat tril je de stenen gelijk. De stenen komen door het aftrillen ook steviger te liggen.

Bestrating straten of vlijen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34042-2-4d/OC-34042-2-4d.html>

In deze video leer je hoe je een bestrating moet straten of vlijen. Een bestrating kan bestaan uit klinkers, tegels of natuursteen. Afhankelijk van het soort stenen ga je 'straten' of 'vlijen'. Dat kan met de hand, maar ook machinaal.

Een aardebaan en fundering maken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-1d/OC-34043-2-1d.html>

Voordat een weg wordt gelegd, worden er twee lagen versteviging aangebracht: de aardebaan en fundering. Deze twee lagen zorgen ervoor dat de weg niet zomaar verzakt. In deze film leer je hoe je een aardebaan en een fundering maakt.

Een molgoot aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-5d/OC-34043-2-5d.html>

Als het regent, is het belangrijk dat het water goed wordt afgevoerd naar de kolk. Dat gaat via een molgoot. In deze film leer je hoe je een molgoot aanlegt.

Een trottoir aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-4d/OC-34043-2-4d.html>

Het aanleggen van een trottoir is veel voorkomend werk. In deze film leer je hoe je een trottoir aanlegt.

Een weg in gewijzigd tonrond profiel aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-3d/OC-34043-2-3d.html>

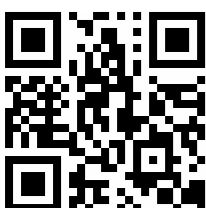
Het gewijzigd tonrond profiel wordt veel gebruikt in de wegenbouw. Het kan namelijk grote verkeerslasten dragen, maar het voert ook heel gemakkelijk water af. In deze film leer je hoe je een weg in gewijzigd tonrond profiel aanlegt.

Een weg machinaal aanleggen

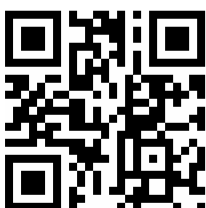
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-2d/OC-34043-2-2d.html>

Vroeger werd alles met de hand aangelegd. Tegenwoordig gaat dat een stuk gemakkelijker. In deze film leer je hoe je machinaal een weg aanlegt.

Excluton Workshop Bestraten deel 1

<http://edepot.wur.nl/309040>

Excluton Workshop Bestraten deel 2

<http://edepot.wur.nl/309041>

Klusvideo GAMMA bestrating aanleggen

<http://edepot.wur.nl/309043>

Ondergrond maken voor een bestrating

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34042-2-3d/OC-34042-2-3d.html>

In deze video leer je hoe je de grond onder een bestrating verstevigt. Je gebruikt daarvoor zand. De grond onder de bestrating wordt verstevigd om wegzakken of opvriezen van de bestrating te voorkomen. Een deskundige geeft de plaats aan waar het cunet moet komen.

Boeken

Groencultuur
<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>

Grondige aanpak
<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>

Tuinanleg
<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinanleg>

Websites

Toetsen

Aanleg bouwkundige en technische voorzieningen

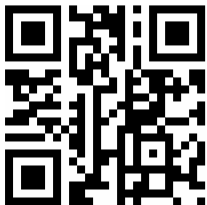
De onderwerpen:

Aanleggen van:

- bankjes
- prullenbakken
- bruggetjes
- keerwanden
- pergola's en colonnades
- tereinafscheidingen
- vlonders en bruggen
- speeltoestellen
- elektriciteit
- kabels en leidingen

Aanleggen

Artikelen

De techniek van het Maasheggen vlechten
<http://edepot.wur.nl/138622>

Leereenheden

Aanleggen van kabels en leidingen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34046d/index.html>
Voordat je met kabels en leidingen werkt, moet je zoveel mogelijk kennis verzamelen. Zo werk je op een verantwoorde manier aan eenvoudige klussen. Je kunt op dit gebied niet alles zelfstandig uitvoeren. Maak zo nodig gebruik van gecertificeerde vakmensen.

Faunavoorzieningen aanleggen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34012d/index.html>
In het dichtbevolkte Nederland met al zijn wegen en bebouwing komt de natuur vaak in het gedrang. Dieren worden daardoor bijvoorbeeld slachtoffer van het verkeer. Wat kun je daaraan doen?

Keerwanden aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34009d/index.html>

Bij weinig ruimte stabiliseer je grotere hoogteverschillen door een keerwand aan te leggen. Veel gebruikte materialen hiervoor zijn hout, steen en beton. Het aanbod van prefabelementen daarbij is groot.

Pergola's en colonnades aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34011d/index.html>

Pergola's en colonnades worden meestal gebouwd om er planten langs of overheen te laten groeien. Met een colonnade verdeel je de ruimte in een tuin. Met een pergola overkap je een terras of pad.

Terreinafscheidingen aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34008d/index.html>

Als de ruimte beperkt is, dan kies je voor een hekwerk of een schutting. Je kunt dan kiezen uit verschillende materialen. De meest gebruikte materialen zijn hout, beton, steen en metaal.

Vlonders en bruggen aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34010d/index.html>

Vlonders van hout worden ook wel houten terrassen genoemd. Je legt ze vooral aan als de ondergrond niet draagkrachtig genoeg is voor een verharding. Er is geen groot verschil tussen vlonders en bruggen.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Een damwand plaatsen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34009-2-1d/OC-34009-2-1d.html>

Bij de aanleg van een damwand komt heel wat kijken. Waar moet je overal aan denken? Bekijk het volgende filmpje.

Een laagspanning tuinverlichting aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34046-2-2d/OC-34046-2-2d.html>

Een van de taken van een hovenier is het aanleggen van een laagspanning tuinverlichting. In deze film leer je hoe je zo'n verlichting aanlegt.

Een ronde palenwand plaatsen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34009-2-2d/OC-34009-2-2d.html>

Bij de aanleg van een ronde palenwand komt heel wat kijken. Waar moet je overal aan denken? Bekijk het volgende filmpje.

Een schutting plaatsen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34008-2-1d/OC-34008-2-1d.html>

Bij de aanleg van een schutting komt heel wat kijken. Waar moet je overal aan denken? Bekijk het volgende filmpje.

Een vlonder plaatsen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34010-2-1d/OC-34010-2-1d.html>

Bij de aanleg van een vlonder komt heel wat kijken. Waar moet je overal aan denken? Bekijk het volgende filmpje.

Het plaatsen van een pergola

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34011-2-1d/OC-34011-2-1d.html>

Je gaat een enkelvoudige pergola of colonnade aanleggen. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Maken van een stuw

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34039-2-7d/OC-34039-2-7d.html>

Je maakt een stuw. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Plaatsen van een tijdelijk paddenscherp

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34012-2-1d/OC-34012-2-1d.html>

Je gaat een tijdelijk paddenscherp plaatsen. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Plaatsen van een zwartwild- of zwijnenraster

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34012-2-2d/OC-34012-2-2d.html>

Je gaat een zwartwild- of zwijnenraster plaatsen. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Boeken

Gebouwen, terreinen en technische voorzieningen
<http://www.eccgroen.nl/22105/gebouwen-terreinen-en-technische-voorzieningen>

Grondige aanpak
<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>

Websites

Toetsen

Aanleg vijvers/waterpartijen

De onderwerpen:

Kikkerpoel
Watergangen, oevers en poelen
Tuinvijvers
Zwemvijvers
Waterberging

Watergangen, oevers en poelen

Artikelen

Leereenheden

Watergangen, oevers en poelen aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34039d/index.html>

Nederland is een land met veel water. Overal kom je rivieren, meren, kanal en, beken en sloten tegen. Al die wateren zijn met elkaar verbonden. In deze leereenheid kom je erachter hoe het watersysteem werkt en hoe je de verschillende onderdelen aan kunt leggen.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Aanleggen van een kikkerpoel

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34039-2-6d/OC-34039-2-6d.html>

Je legt een kikkerpoel aan. Hoe doe je dat?

Grondwerk bij aanleggen van een watergang

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34039-2-2d/OC-34039-2-2d.html>

Je voert grondwerk uit bij het aanleggen van een watergang. Hoe doe je dat?

Uitzetwerk bij aanleggen van een watergang

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34039-2-1d/OC-34039-2-1d.html>

Je voert uitzetwerk bij het aanleggen van een watergang uit. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Boeken

Websites

Toetsen

Tuinvijvers

Artikelen

Leereenheden

Tuinvijvers aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34041d/index.html>

Een complexe tuinvijver aanleggen, is misschien wel een van de moeilijkste klussen in de tuinaanleg. De eisen van de opdrachtgevers zijn vaak hoog en er zijn veel keuzemogelijkheden.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Leggen van vijverfolie

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34041-2-6d/OC-34041-2-6d.html>

Je legt vijverfolie. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Maken van een filtersysteem in een vijver

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34041-2-5d/OC-34041-2-5d.html>

Je maakt een filtersysteem in een vijver. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Maken van een randafwerking voor een vijver

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-4d/OC-34041-2-4d.html>

Je maakt een randafwerking voor een vijver. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Vorbereiden van het leggen van vijverfolie

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-2d/OC-34041-2-2d.html>

Je bereidt het leggen van vijverfolie voor. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Uitgraven van een folievijver

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-1d/OC-34041-2-1d.html>

Je graaft een folievijver uit. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Boeken

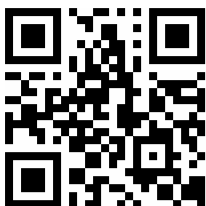
Websites

Aanleg en onderhoud van mijn vijver

<http://home.versatel.nl/h-devries/>

Op deze site laat ik zien hoe ik mijn vijver, naar eigen ontwerp, heb aangelegd. Er zijn veel verschillende soorten vijvers en evenzoveel meningen over hoe een vijver kan of moet worden aangelegd

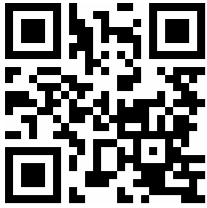

Vijvervisinfo

<http://edepot.wur.nl/125730>

Zwemvijvers

Artikelen

Zwemvijver met natuurlijke waterzuivering
<http://edepot.wur.nl/51384>

Leereenheden

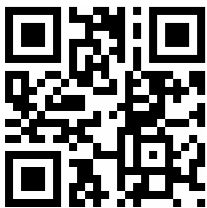
Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Websites

Alles over zwemvijvers
<http://edepot.wur.nl/127898>
Zwemvijvers en natuurlijke zwembaden zijn erg populair. Bent u van plan e
en zwemvijver aan te leggen of bent u een trotse bezitter van een zwem vij
ver?

Toetsen

Riolering en drainage

Artikelen

Leereenheden

Aanleggen van rioleringen en drainage
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34045d/index.html>
Je ziet er vaak maar weinig van. Toch is de riolering ontzettend belangrijk v
oor de gezondheid van mens en dier. Een eeuw geleden lieten we het afval
water door de straten lopen. Het wemelde van de ratten en ander ongedier
te en het stonk er vaak verschrikkelijk.

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Aanbrengen van diepdrainage

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-5d/OC-34045-2-5d.html>

Als je een riolering aanlegt, moet je vaak eerst de grondwaterstand laten zakken. Dat doe je met bronbemaling. In deze film zie je hoe je de buizen voor een horizontale bronbemaling aanbrengt met een kettinggraver of draineeremachine.

Aanbrengen van een drainage onder een vijver

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-3d/OC-34041-2-3d.html>

Je brengt een drainage aan onder een vijver. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Een bronbemaling plaatsen en aansluiten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-4d/OC-34045-2-4d.html>

Grondwerk wordt vaak bemoeilijkt door grondwater. Om droog in een bouwput te kunnen werken, moet de grondwaterspiegel verlaagd worden met een bronbemaling. In deze film zie je hoe je een bronbemaling plaatst.

Een gescheiden pvc-riool op palen aanleggen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-1d/OC-34045-2-1d.html>

Als de bodem onvoldoende draagkrachtig is, moet je de riolering funderen op palen. In deze film zie je hoe je dat doet.

Maken van een huisaansluiting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-2d/OC-34045-2-2d.html>

In alle huizen wordt afvalwater geproduceerd. Dat water wordt via het riool afgevoerd naar de rioolwaterzuivering. In deze film zie je hoe je een huisaansluiting op het riool maakt.

Plaatsen van een drainage

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34028-2-2d/OC-34028-2-2d.html>

De ondergrond van de grasmat bepaalt de kwaliteit van de grasmat. Daardoor kan het zijn dat je een drainage moet aanleggen. Hoe doe je dat? Bekijk het volgende filmpje.

Plaatsen en aansluiten van een trottoirkolk

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-3d/OC-34045-2-3d.html>

Als er regen op een weg valt, gaat het water meestal via kolken naar de rioleeringsbuizen. In deze film zie je hoe je een kolk plaatst en aansluit op de rioleering.

Boeken

Groencultuur

<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>

Werken onder het maaiveld

<http://www.eccgroen.nl/22055/werken-onder-het-maaiveld>

Websites

Toetsen

Bodem en bemesting

De onderwerpen:

Bodem
Bemesting
Bodemonderzoek
Kabels en leidingen

Bodem en bemesting

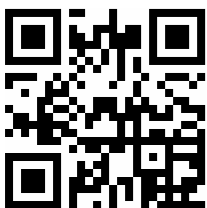
Artikelen

Alternatieve organische meststoffen
<http://edepot.wur.nl/256320>

Opties voor de verbetering van bodemleven in natuurgras sportvelden
<http://edepot.wur.nl/292717>

Weet wat fosfaat doet in de bodem
<http://edepot.wur.nl/16844>

Leereenheden

Onderzoeken van de bodem
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34020d/index.html>

Oriënteren op het voorbereiden en verwerken milieuonderzoek bodem
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34035d/OC-34035-1/O-C-34035-1-1df/OC-34035-1-1df.html>

De gemeente Wevendam heeft woningbouwplannen op het terrein van de voormalige gasfabriek. Bij de productie van stadsgas zijn daar vroeger allerlei giftige stoffen in de bodem terecht gekomen. Deze stoffen kunnen nu, ti entallen jaren later, nog steeds erg gevaarlijk zijn voor de volksgezondheid.

Leerarrangementen

Bodem van Nederland

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1MjlyL2JvZGVtX3ZhbGl9uZWRLcmxhbmQ=/1635178810/bWV0YXBsdXM6d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjYwNzY=>

De bodem: we wonen erop, we eten ervan, we halen ons drinkwater en onze brandstoffen eruit. De bodem van Nederland ... bestaat die eigenlijk wel of moeten we spreken over de bodems van Nederland? In dit arrangement gaan we de bodem van Nederland in kaart brengen met video's en andere bronnen.

Bodemstructuur

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI2OTQ0L0JvZGVtX3RydWN0dXVy/1941113545/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjEwMjk=>

Zand, zeeklei, rivierklei, veen, löss. Allemaal bodemsoorten. Misschien ken je er nog wel meer. Maar wat zijn nou de verschillen?

Water/Bodem/Bemesting/

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1OTQ1L1dhdGVyX0JvZGVtX0JlbWVzdGluZ18=/1395740263/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjk3Nzg=>

Deze leeractiviteit gaat over water, bodem en bemesting. De leeractiviteiten zijn opgebouwd uit webquests, theorie, praktijk en leerbedrijf opdrachten. Ga er maar snel mee aan de slag.

Dossiers

Atlas presenteert bodemdata en toepassingen

http://www.groenkennisnet.nl/Pages/Atlas_presenteert_bodemdata_en_toepassingen.aspx

De Geochemische Bodematlas biedt een overzicht van de bodemsamenstelling in Nederland. Ook is er te lezen hoe met deze gegevens de risico's op verontreiniging – bijvoorbeeld van landbouwgewassen – beter zijn in te schatten.

Video's

Bemesten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-2d/OC-34031-2-2d.html>

Je gaat een gazon bemesten. Hoe doe je dat?

Bemesten van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-1d/OC-34032-2-1d.html>

Je gaat een sportveld bemesten. Hoe doe je dat?

Het nemen van bodemonsters

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-1d/OC-34020-2-1d.html>

Het nemen van bodemonsters met vluchtige verbindingen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-2d/OC-34020-2-2d.html>

Kabels en leidingen opsporen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34046-2-1d/OC-34046-2-1d.html>

In Nederland bevindt zich een enorme hoeveelheid kabels en leidingen in de grond. Als je die bij graafwerk stuk maakt, loop je het risico op ernstige ongelukken. Daarom moet je bij grondwerkzaamheden van tevoren weten wat je precies kunt tegenkomen in de grond. In deze film leer je hoe je kabels en leidingen opspoort.

Meten van de pH-waarde

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-4-8d/OC-34032-4-8d.html>

Je gaat de pH-waarde van een gazon bepalen. Wat is de pH-waarde en waar om moet je de pH-waarde meten?

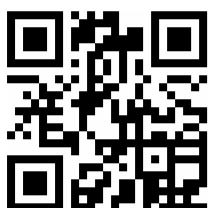
Boeken

Bodemmetingen
<http://www.eccgroen.nl/22075/bodemmetingen>

Bodemonderzoek volgens protocollen
<http://www.eccgroen.nl/22092/bodemonderzoek-volgens-protocollen>

Geochemische bodematlas
<http://edepot.wur.nl/212043>

Groencultuur
<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>

Grondige aanpak
<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>

Landschappelijk groen aanleggen
<http://www.eccgroen.nl/22056/landschappelijk-groen-aanleggen>

Tuinaanleg
<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinaanleg>

Websites

Grondroerders
<http://www.kadaster.nl/web/Themas/Registraties/KLIC/Grondroerders.htm>
Als u mechanische graafwerkzaamheden uitvoert, bent u verplicht informatie over de ligging van eventuele ondergrondse kabels en leidingen op de graaflocatie op te vragen bij het Kadaster.

Toetsen

Boeken

Ontwerpen

De onderwerpen:

Ontwerpen van tuinen

Ontwerpen

Artikelen

Leereenheden

Ontwerpen van tuinen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34030d/index.html>

Een groene omgeving is voor mensen heel belangrijk. Als tuinontwerper heb je hierin een belangrijke rol. Met jouw kennis geef je de klant een advies op maat!

Leerarrangementen

Dossiers

Dossier Functies van stedelijk groen en beplantingskeuze

http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/bogo_functies_stedelijk_groen_bepantingskeuze.aspx

Ons stedelijk groen is de laatste jaren flink aan het veranderen, deels door bezuinigingen en deels doordat dit groen multifunctioneler moet zijn. Het zorgt voor aankleding en sierwaarde, tot voor kort de basisfunctie, is niet meer genoeg. Nieuwe aspecten zoals biodiversiteit, milieukwaliteit, klimaatbestendigheid en gezondheid en welzijn zijn sterk in opkomst. Dit kan worden doorvertaald naar het groen.

Dossier Vaste planten en bloembollen in het openbaar groen

http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/Vaste_planten_bloembollen_in_openbaar_groen.aspx

Vaste planten en bloembollen voor verwildering hebben een eigenschap gemeen: ze worden één keer aangeplant, en komen daarna jaar na jaar terug. In vergelijking met eenjarige planten hebben ze vaak veel blad, wat onkruid goed onderdrukt. Ten opzichte van heesters groeien ze een plantvak sneller dicht.

Video's

Het toepassen van kleur in een tuin

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-33d/OC-34030-4-33d.html>

Verschillende kleuren kunnen een tuin een heel andere uitstraling geven. Hoe kun je kleur toepassen in de tuin?

Ontwerp in Engelse landschapstijl

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-34d/OC-34030-4-34d.html>

Voor dit ontwerp heeft de ontwerper zich laten inspireren door de Engelse landschapstijl.

Oriënteren op ontwerpen van tuinen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-1-1d/OC-34030-1-1d.html>

Een groene omgeving is voor mensen heel belangrijk. Als tuinontwerper heb je hierin een belangrijke rol. Met jouw kennis geef je de klant een advies op maat!

Toelichting van de ontwerper bij het ontwerp met driehoeken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-35d/OC-34030-4-35d.html>

In dit ontwerp heeft de ontwerper ervoor gekozen om in het ontwerp de driehoek als veelgebruikte vorm te nemen.

Toelichting van de vormgever op het ontwerp met losse en strakke vormen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-36d/OC-34030-4-36d.html>

In dit ontwerp heeft de ontwerper ervoor gekozen om zowel strakke als losse vormen te gebruiken.

Tuinontwerpen, stap 1: inventariseren van wensen en mogelijkheden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-1d/OC-34030-2-1d.html>

Tijdens de eerste afspraak met de klant inventariseer je het programma van eisen. Je gebruikt hiervoor onder andere een wenseninventarisatieformulier.

Tuinontwerpen, stap 2: brainstormen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-2d/OC-34030-2-2d.html>

Inspiratie is niet iets wat je vanzelf krijgt. Inspiratie kun je opwekken. Dat kan bijvoorbeeld door te associëren bij begrippen die je bij de inventarisatie te binnen zijn geschoten, of die de klant zelf heeft genoemd.

Tuinontwerpen, stap 3: schetsen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-3d/OC-34030-2-3d.html>

In de schetsfase probeer je alle wensen en eisen een vorm te geven. Uitgangspunten zijn de bestaande situatie en het vlekkenplan.

Tuinontwerpen, stap 4: materialenindicatie

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-4d/OC-34030-2-4d.html>

Tijdens de schetsfase krijg je misschien al ideeën over de materialen die een rol gaan spelen in de tuin. De materiaalkeuze bepaalt immers voor een groot deel de sfeer in de tuin.

Tuinontwerpen, stap 5: presenteren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-5d/OC-34030-2-5d.html>

De volgende stap is het presenteren. De gekozen schetsen teken je zo dat ze begrijpelijk zijn voor de klant.

Boeken

Groen inrichten

<http://www.eccgroen.nl/21984/groen-inrichten>

Websites

Toetsen

Werkvoorbereiding

De onderwerpen:

Inmeten
Inventariseren
Projectvoorbereiding

Werkvoorbereiding

Artikelen

Leereenheden

Uitvoeren van ruimtelijke metingen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34021d/index.html>

Leerarrangementen

Uitvoeren tuinen

http://maken.wikiwijs.nl/27100/Uitvoeren_tuinen_printbare_versie

Dit arrangement bevat de printbare lesstof over het werkvoorbereiding uitvoeren van onderhoud tuinen. Voorbeelden; kleine particuliere tuinen, stads tuinen, grote tuinen zoals villatuinen en kantoortuinen.

Dossiers

Video's

Een natuurtoets uitvoeren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34024-2-3d/OC-34024-2-3d.html>

De Flora- en faunawet beschermt de in ons land voorkomende plant- en diersoorten. Deze wet bepaalt onder meer dat het verboden is om beschermde inheemse diersoorten te doden, te vangen of te verwonden of hun verblijfplaats te beschadigen. Een natuurtoets is een onderzoek of er in een gebied beschermde soorten voorkomen.

Een vegetatieopname maken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34024-2-1d/OC-34024-2-1d.html>

Planten als riet, gele lis en lisdodde groeien vaak in elkaars buurt. Je vindt ze vooral langs de oevers van plassen en sloten. Zo'n combinatie van plantensoorten die gezamenlijk in hetzelfde milieu voorkomen, noem je een plantengemeenschap.

Inmeten van de hoogteligging

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34021-2-2d/OC-34021-2-2d.html>

Inmeten van een vast punt

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34021-2-3d/OC-34021-2-3d.html>

Uitvoeren van een GPS-meting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34021-2-5d/OC-34021-2-5d.html>

Boeken

Dagelijkse werkzaamheden organiseren

<http://www.eccgroen.nl/22039/dagelijkse-werkzaamheden-organiseren>

Groen beheren

<http://www.eccgroen.nl/22071/groen-beheren>

Landschappelijk groen onderhouden

<http://www.eccgroen.nl/22057/landschappelijk-groen-onderhouden>

Websites

Toetsen

Leidinggeven

De onderwerpen:

Coaching
Kwaliteitszorgsysteem
Gesprekken voeren
Feedback
Conflicten

Leidinggeven

Artikelen

Naar coaching op maat
<http://edepot.wur.nl/263760>

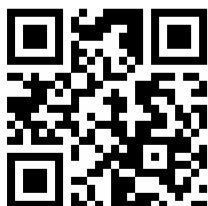
Leereenheden

Informeren medewerkers over kwaliteitszorgsysteem
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34051d/index.html>
Alle bedrijven in de groene sector, groot of klein, werken op hun eigen manier met een kwaliteitszorgsysteem.

Leerarrangementen

Dossiers

Formulieren voor functioneringsgesprekken
<http://edepot.wur.nl/309425>

Functionerings-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken
<http://edepot.wur.nl/309969>

Video's

Begeleiden ontwikkeling medewerkers
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38005-2-1d/OC-38005-2-1d.html>

Je leert hoe je als leidinggevende de ontwikkeling van je team op een goede manier kunt begeleiden.

Beoordelingsgesprek voeren
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-1d/OC-38004-2-1d.html>

Een leidinggevende voert jaarlijks beoordelingsgesprekken met zijn medewerkers.

Borgen van kwaliteit op de werkvloer
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34051-2-1d/OC-34051-2-1d.html>

Het opzetten van een kwaliteitssysteem is één, het borgen van het zorgsysteem op de werkvloer is een ander verhaal. Een goede communicatie is daarbij onmisbaar.

Feedback geven
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38006-2-1d/OC-38006-2-1d.html>

Feedback geven kan op een informele en op een formele manier.

Functioneringsgesprek
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-3d/OC-38004-2-3d.html>

Een functioneringsgesprek is een formele manier om het functioneren van een medewerker te bespreken. Het is een gesprek dat op de toekomst is gericht: hoe kan het functioneren van de medewerker nog beter worden?

Functioneringsgesprek voeren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-2d/OC-38004-2-2d.html>

In deze video leer je de gangbare opzet van een functioneringsgesprek. Je leert ook om de rol en positie van de deelnemers aan het gesprek te herkennen en benoemen.

Instrueren medewerkers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38008-2-2d/OC-38008-2-2d.html>

Leidinggeven is iets wat elke dag gebeurt. Leidinggeven bestaat uit verschillende stappen. Een van de stappen is het maken van een goede werkverdeling en het instrueren van je medewerkers.

Leidinggeven aan medewerkers in de groene dienstverlening

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38008-2-1d/OC-38008-2-1d.html>

Leidinggeven gebeurt elke dag, misschien wel elk uur. Leidinggeven bestaat uit plannen, werk verdelen, controleren, bijsturen, bijstellen en evalueren. Dit kan individueel, maar ook in groepsverband.

Omgaan met conflicten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38007-2-1d/OC-38007-2-1d.html>

Hoe eerder je een conflict aanpakt, hoe kleiner de schade. Daarom moet je een mogelijk conflict op tijd signaleren.

Organiseren van een toolboxmeeting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34051-2-3d/OC-34051-2-3d.html>

Een toolboxmeeting is een belangrijk moment om aspecten van het zorgsysteem over te dragen op medewerkers van het bedrijf. Zorg dat je de toolboxmeeting goed voorbereidt en interessant maakt voor de toehoorders.

Oriënteren op begeleiden ontwikkeling medewerkers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38005-1-1d/OC-38005-1-1d.html>

Wil je als bedrijf goed blijven functioneren, dan investeer je in de ontwikkeling van je medewerkers, zowel individueel als in teamverband.

Oriënteren op leidinggeven in de groene dienstverlening

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38008-1-1d/OC-38008-1-1d.html>

Leidinggeven wordt elke dag gedaan en iedereen doet het anders.

Oriënteren op omgaan met conflicten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38007-1-1d/OC-38007-1-1d.html>

Als leidinggevende krijg je te maken met conflicten. Een conflict ontstaat vaak doordat mensen elkaar niet liggen of van mening verschillen over de uitvoering van het werk.

Oriënteren op voeren van formele gesprekken met medewerkers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-1-1d/OC-38004-1-1d.html>

Naast informele gesprekken voer je op het werk ook regelmatig formele gesprekken, zoals een functionerings- of beoordelingsgesprek.

Slechtnieuwsgesprek

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-4d/OC-38004-2-4d.html>

Het hoeft niet altijd koek en ei te zijn tussen leidinggevende en werknemer: soms moet je gewoon een slechte boodschap overbrengen en een slecht nieuwsgesprek voeren. Dat kan gaan over het niet verlengen van iemands dienstverband, maar ook over het afwijzen van een verzoek voor verlof.

Stappen bij feedback geven

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38006-2-2d/OC-38006-2-2d.html>

Feedback is commentaar dat we geven of ontvangen op iemands gedrag, houding of handelingen. Het geven van feedback is een vaardigheid die je kunt toepassen bij formele gesprekken, zoals functioneringsgesprekken, sollicitaties, coachen, conflicthantering en corrigerende gesprekken. Daarnaast kun je ook feedback geven tijdens informele bijeenkomsten, bijvoorbeeld bij de koffiemachine of in de kantine.

Van irritatie tot conflict

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38007-2-2d/OC-38007-2-2d.html>

Mensen zijn niet allemaal gelijk. Soms werk je samen met iemand die je niet zo goed ligt. Er ontstaan dan misschien irritaties tijdens het werk die al snel kunnen veranderen in een knallende ruzie. Als leidinggevende let je op deze irritaties, zodat de sfeer op de werkplek goed blijft.

Boeken

Dagelijkse werkzaamheden organiseren

<http://www.eccgroen.nl/22039/dagelijkse-werkzaamheden-organiseren>

Hard groen
<http://www.eccgroen.nl/22053/hard-groen>

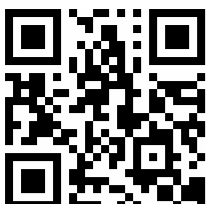

Van milieuzorg naar ISO14001
<http://www.eccgroen.nl/22101/van-milieuzorg-naar-iso-14001>

Werken aan communicatie
<http://www.eccgroen.nl/22064/werken-aan-communicatie>

Websites

Feedback geven
<http://edepot.wur.nl/127510>

Toetsen

Algemeen

De onderwerpen:

Arbo
Veiligheid

Algemeen

Artikelen

Arbeidsveiligheid in tuinaanleg- en onderhoud
<http://edepot.wur.nl/303006>

Leereenheden

Leerarrangementen

Dossiers

Video's

Boeken

Arbozorg binnen de groenvoorziening deel 1
<http://www.eccgroen.nl/22041/arbozorg-binnen-de-groenvoorziening-deel-1>

Arbozorg binnen de groenvoorziening deel 2
<http://www.eccgroen.nl/22043/arbozorg-binnen-de-groenvoorziening-deel-2>

Het milieu van natuur en landschap

<http://www.eccgroen.nl/22093/het-milieu-van-natuur-en-landschap>

Meer dan regeltjes

<http://www.eccgroen.nl/22109/meer-dan-regeltjes>

Websites

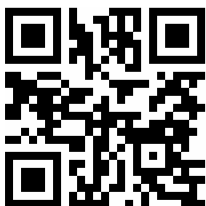
De Arbocatalogus

<http://edepot.wur.nl/45885>

Stigas

<http://edepot.wur.nl/127490>

Stigas veiligheidscheck

<http://www.stigascheck.nl/>

Met de veiligheidscheck brengt u de belangrijkste risico's op ongevallen in u w bedrijf in kaart. U wordt zich bewust van gevaarlijke situaties. En kunt me teen aan de slag om gebreken te verhelpen.

Toetsen

Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteurs	Harm Geert Moesker ; Harm Geert Moesker
Team	Wikiwijs Maken Auteurs
Laatst gewijzigd	29 mei 2016 om 15:12
Licentie	De Nederlandse Creative Commons 3.0 licentie waarbij de gebruiker het werk mag kopiëren, verspreiden en doorgeven en afgeleide werken mag maken onder de voorwaarde: Naamsvermelding, zie http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/nl/ . Meer informatie over de CC Naamsvermelding 3.0 Nederland licentie licentie.

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Leerniveaus	MBO, Niveau 2: Basisberoepsopleiding, MBO, Niveau 3: Vakopleiding, MBO, Niveau 4: Middenkaderopleiding
Eindgebruiker	leraar
Studiebelasting	0 uur en 50 minuten

Bronnen

<http://www.eccgroen.nl/21977/startpagina-groene-ruimte>
<http://www.eccgroen.nl/22847/alle-video-s>
<http://www.eccgroen.nl/22892/groene-ruimte-cks>
<http://www.groenkennisnet.nl/leefomgeving/Pages/default.aspx>
<http://www.groenkennisnet.nl/leefomgeving/Pages/dossiers.aspx>
<http://www.wageningenur.nl/nl/Dossiers.htm>
<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>
<http://www.eccgroen.nl/22045/een-kopje-kleiner-maken>
<http://www.eccgroen.nl/22049/het-groen-de-baas>
<http://edepot.wur.nl/183051>
<http://edepot.wur.nl/136967>
<http://edepot.wur.nl/117137>
<http://edepot.wur.nl/297138>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34013d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34013-2-1d/OC-34013-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-5d/OC-34017-2-5d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22072/boomverzorging-van-beheer-tot-werkplan>
<http://www.eccgroen.nl/22059/verplanten-en-rooien>
<http://www.eccgroen.nl/22060/verzorgen-van-bomen>
<http://edepot.wur.nl/126730>
<http://aoc03.qmark.nl/q/>

perception.dll/?session=1700080235683078&NAME=AOC-01ic&PASSWORD=01ic
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34015d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-6d/OC-34017-2-6d.html>
<http://edepot.wur.nl/126976>
<http://aoc03.qmark.nl/q/perception.dll/?session=6159058868502456&NAME=AOC-01ic&PASSWORD=01ic>
<http://edepot.wur.nl/15133>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34014d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34014-2-1d/OC-34014-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34014-2-2d/OC-34014-2-2d.html>
<http://edepot.wur.nl/215910>
<http://edepot.wur.nl/164009>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34017d/index.html>
http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/Valorisatie_biomassa_uit_natuur_en_landschap.aspx
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-2d/OC-34017-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-1d/OC-34017-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-7d/OC-34017-2-7d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22057/landschappelijk-groen-onderhouden>
<http://www.eccgroen.nl/22062/natuurterreinen>
<http://edepot.wur.nl/118>
<http://edepot.wur.nl/159456>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34016d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34016-2-1d/OC-34016-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34018d/index.html>
<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>
<http://edepot.wur.nl/288788>
<http://www.eccgroen.nl/22052/maaien-die-handel>
<http://edepot.wur.nl/277853>
<http://edepot.wur.nl/304512>
<http://edepot.wur.nl/250638>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34031d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34034d/OC-34034-1/OC-34034-1-1df/OC-34034-1-1df.html>
<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2I3aWpzLm5sLzI3MjY3L0dyb2VuX2IzX0dyYXM=/2928508023/d2IraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYVw6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjYzNTQ=>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-2d/OC-34031-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-3d/OC-34031-2-3d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-1d/OC-34031-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-5d/OC-34031-2-5d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-6d/OC-34031-2-6d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-4d/OC-34031-2-4d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22046/grasgroen-steenrood>
<http://edepot.wur.nl/304767>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34033d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34033-2-1d/OC-34033-2-1d.html>
<http://edepot.wur.nl/260699>
<http://edepot.wur.nl/210540>
<http://edepot.wur.nl/279524>
<http://edepot.wur.nl/156093>
<http://edepot.wur.nl/258086>
<http://edepot.wur.nl/264783>
<http://edepot.wur.nl/16017>
<http://edepot.wur.nl/289202>
<http://edepot.wur.nl/245100>
<http://edepot.wur.nl/275116>
<http://edepot.wur.nl/173867>
<http://edepot.wur.nl/141293>
<http://edepot.wur.nl/242807>
<http://edepot.wur.nl/8413>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34032d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-2d/OC-34032-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-1d/OC-34032-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-6d/OC-34032-2-6d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-3d/OC-34032-2-3d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34034-2-1d/OC-34034-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-4d/OC-34032-2-4d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34032-2-5d/OC-34032-2-5d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22058/gras-voor-sport-en-recreatie>
<http://edepot.wur.nl/58225>
<http://edepot.wur.nl/274005>
<http://edepot.wur.nl/232560>
<http://edepot.wur.nl/308831>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34044d/index.html>
<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2I3aWpzLm5sLzI2MDc1L09uZGVyaG91ZHRfdmVyaGFyZGluZ2VuX0JfTg==/277792>

[d2IraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbm1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjU4ODI=
http://edepot.wur.nl/232573](http://d2IraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbm1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjU4ODI=http://edepot.wur.nl/232573)

<http://www.wageningenur.nl/nl/show/Duurzaam-onkruidbeheer-op-verhardingen.htm>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-4d/OC-34044-2-4d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-6d/OC-34044-2-6d.html>

<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>

<http://edepot.wur.nl/266110>

<http://www.eccgroen.nl/22053/hard-groen>

<http://edepot.wur.nl/266154>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-3d/OC-34044-2-3d.html>

<http://www.eccgroen.nl/22046/grasgroen-steenrood>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-1d/OC-34044-2-1d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34044-2-2d/OC-34044-2-2d.html>

<http://edepot.wur.nl/125606>

<http://edepot.wur.nl/307628>

[http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/
aHR0cDovL2FycmFuZ2VyZW4ud2IraXdpanMubmVwMjY3MTIvU3BlZWx0b2VzdGVsbGVu/
3163843410/
d2IraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbm1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjI5Njc3](http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL2FycmFuZ2VyZW4ud2IraXdpanMubmVwMjY3MTIvU3BlZWx0b2VzdGVsbGVu/3163843410/d2IraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbm1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjI5Njc3)

<http://www.eccgroen.nl/22047/de-groene-stad>

<http://www.eccgroen.nl/22105/gebouwen-terreinen-en-technische-voorzieningen>

<http://www.eccgroen.nl/22053/hard-groen>

<http://www.eccgroen.nl/22066/ongestoord-verblijf>

<http://www.allesoverspelen.nl/>

<http://edepot.wur.nl/144799>

<http://edepot.wur.nl/3430>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34019d/index.html>

<http://maken.wikiwijs.nl/39115/Water>

http://maken.wikiwijs.nl/32242/Natuurlijk_Water_vriend_en_vijand

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-3d/OC-34020-2-3d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34019-2-5d/OC-34019-2-5d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-4d/OC-34020-2-4d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34020-2-5d/OC-34020-2-5d.html>

<http://www.eccgroen.nl/21991/water-lucht-en-geluidsmetingen>

<http://edepot.wur.nl/69133>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-37082d/OC-37082d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34040d/index.html>

http://maken.wikiwijs.nl/33682/Stroomgebieden_beken_sloten_en_watergangen

<http://edepot.wur.nl/251530>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34018-2-1d/OC-34018-2-1d.html>
<http://home.versatel.nl/h-devries/>
<http://edepot.wur.nl/127898>
<http://edepot.wur.nl/286527>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//oc-34047d/oc-34047d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-2-1d/OC-34047-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-5d/OC-34047-4-5d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-2d/OC-34047-4-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-3d/OC-34047-4-3d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34047-4-4d/OC-34047-4-4d.html>
<http://edepot.wur.nl/167106>
http://maken.wikiwijs.nl/41524/Leereenheid_Bosmaaiers
<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL2FycmFuZ2VyZW4ud2lraXdpanMubmwwMjcwOTgvdW90b3Jlbg==/3125072818/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjl5Njc1>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34016-2-3d/OC-34016-2-3d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-8d/OC-34031-2-8d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-7d/OC-34031-2-7d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-3d/OC-34017-2-3d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34017-2-9d/OC-34017-2-9d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34016-2-2d/OC-34016-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34031-2-9d/OC-34031-2-9d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22049/het-groen-de-baas>
<http://www.eccgroen.nl/22052/maaien-die-handel>
<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>
<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>
<http://www.eccgroen.nl/22056/landschappelijk-groen-aanleggen>
<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinaanleg>
<http://aoc03.qmark.nl/q/perception.dll/?session=4506123792784712&NAME=AOC-01ic&PASSWORD=01ic>
<http://edepot.wur.nl/148423>
<http://edepot.wur.nl/292168>
<http://edepot.wur.nl/83472>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34001d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34001-2-04d/OC-34001-2-04d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34001-2-05d/OC-34001-2-05d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34001-1-01d/OC-34001-1-01d.html>
<http://edepot.wur.nl/214601>
<http://edepot.wur.nl/124180>

<http://edepot.wur.nl/292738>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34007d/index.html>

http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/bogo_functies_stedelijk_groen_bepantingskeuze.aspx

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34007-2-2d/OC-34007-2-2d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34007-2-1d/OC-34007-2-1d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34005-2-1d/OC-34005-2-1d.html>

<http://edepot.wur.nl/148967>

<http://edepot.wur.nl/15133>

<http://edepot.wur.nl/292158>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34003d/index.html>

http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/Vaste_planten_bloembollen_openbaar_groen.aspx

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/Default.aspx?id=OC-34003-1-01d&format=html&mode=single>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34003-2-02d/OC-34003-2-02d.html>

<http://edepot.wur.nl/215910>

<http://edepot.wur.nl/164009>

Aanleggen van border- en perkbeplanting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/Default.aspx?id=OC-34003-5-01d&format=html&mode=single>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34003-2-01d/OC-34003-2-01d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34005d/index.html>

<http://edepot.wur.nl/249611>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34002d/index.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34002-1-01d/OC-34002-1-01d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34002-2-01d/OC-34002-2-01d.html>

Planten van hagen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/Default.aspx?id=OC-34002-5-01d&format=html&mode=single>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34004d/index.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34004-2-01d/OC-34004-2-01d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34004-1-01d/OC-34004-1-01d.html>

<http://www.bijbart.com/vijverplanten.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34006d/index.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34027d/index.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34026d/index.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34026-2-1d/OC-34026-2-1d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34027-2-1d/OC-34027-2-1d.html>

<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>

<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinaanleg>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34029d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34029-2-1d/OC-34029-2-1d.html>
<http://edepot.wur.nl/8498>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34028d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34028-2-4d/OC-34028-2-4d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22058/gras-voor-sport-en-recreatie>
<http://edepot.wur.nl/162378>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34043d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34042d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-6d/OC-34043-2-6d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34042-2-5d/OC-34042-2-5d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34042-2-4d/OC-34042-2-4d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-1d/OC-34043-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-5d/OC-34043-2-5d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-4d/OC-34043-2-4d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-3d/OC-34043-2-3d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34043-2-2d/OC-34043-2-2d.html>
<http://edepot.wur.nl/309040>
<http://edepot.wur.nl/309041>
<http://edepot.wur.nl/309043>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34042-2-3d/OC-34042-2-3d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>
<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>
<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinaanleg>
<http://edepot.wur.nl/138622>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34046d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34012d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34009d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34011d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34008d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34010d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34009-2-1d/OC-34009-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34046-2-2d/OC-34046-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34009-2-2d/OC-34009-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34008-2-1d/OC-34008-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34010-2-1d/OC-34010-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34011-2-1d/OC-34011-2-1d.html>

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34039-2-7d/OC-34039-2-7d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34012-2-1d/OC-34012-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34012-2-2d/OC-34012-2-2d.html>
<http://www.eccgroen.nl/22105/gebouwen-terreinen-en-technische-voorzieningen>
<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34039d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34039-2-6d/OC-34039-2-6d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34039-2-2d/OC-34039-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34039-2-1d/OC-34039-2-1d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34041d/index.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-6d/OC-34041-2-6d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-5d/OC-34041-2-5d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-4d/OC-34041-2-4d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-2d/OC-34041-2-2d.html>
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-1d/OC-34041-2-1d.html>
<http://home.versatel.nl/h-devries/>
<http://edepot.wur.nl/125730>
<http://edepot.wur.nl/51384>
<http://edepot.wur.nl/127898>
Aanleggen van rioleringen en drainage
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34045d/index.html>
Aanbrengen van diepdrainage
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-5d/OC-34045-2-5d.html>
Aanbrengen van een drainage onder een vijver
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34041-2-3d/OC-34041-2-3d.html>
Een bronbemaling plaatsen en aansluiten
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-4d/OC-34045-2-4d.html>
Een gescheiden pvc-riool op palen aanleggen
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-1d/OC-34045-2-1d.html>
Maken van een huisaansluiting
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-2d/OC-34045-2-2d.html>
Plaatsen van een drainage
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34028-2-2d/OC-34028-2-2d.html>
Plaatsen en aansluiten van een trottoirkolk
<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34045-2-3d/OC-34045-2-3d.html>
Groencultuur
<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>
Werken onder het maaiveld
<http://www.eccgroen.nl/22055/werken-onder-het-maaiveld>
Alternatieve organische meststoffen
<http://edepot.wur.nl/256320>
Opties voor de verbetering van bodemleven in natuurgras sportvelden

<http://edepot.wur.nl/292717>

Weet wat fosfaat doet in de bodem

<http://edepot.wur.nl/16844>

Onderzoeken van de bodem

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34020d/index.html>

Oriënteren op het voorbereiden en verwerken milieuonderzoek bodem

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34035d/OC-34035-1/OC-34035-1-1df/OC-34035-1-1df.html>

Bodem van nederland

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/>

[aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1MjlyL2JvZGVtX3ZhbGl9uZWRLcmxhbmQ=/1635178810/](http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1MjlyL2JvZGVtX3ZhbGl9uZWRLcmxhbmQ=/1635178810/bWV0YXBsdXM6d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcG)

[bWV0YXBsdXM6d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcG](http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1MjlyL2JvZGVtX3ZhbGl9uZWRLcmxhbmQ=/1635178810/bWV0YXBsdXM6d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcG)

Bodemstructuur

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/>

[aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1OTQ0L0JvZGVtc3RydWN0dXVy/1941113545/](http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1OTQ0L0JvZGVtc3RydWN0dXVy/1941113545/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjEwMjky)

[d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjEwMjky](http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1OTQ0L0JvZGVtc3RydWN0dXVy/1941113545/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjEwMjky)

Water/Bodem/Bemesting/

<http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/>

[aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1OTQ0L0JvZGVtc3RydWN0dXVy/1395740263/](http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1OTQ0L0JvZGVtc3RydWN0dXVy/1395740263/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjEwMjky)

[d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjEwMjky](http://www.wikiwijs.nl/lom/preview/aHR0cDovL21ha2VuLndpa2l3aWpzLm5sLzI1OTQ0L0JvZGVtc3RydWN0dXVy/1395740263/d2lraXdpanNfcmVwb3NpdG9yeTpvYWk6cmVwb3NpdG9yeS5zYW1lbn1ha2VuLm5sOnNtcGlkOjEwMjky)

Atlas presenteert bodemdata en toepassingen

http://www.groenkennisnet.nl/Pages/Atlas_presenteert_bodemdata_en_toepassingen.aspx

Bemesten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34031-2-2d/OC-34031-2-2d.html>

Bemesten van sportvelden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34032-2-1d/OC-34032-2-1d.html>

Het nemen van bodemonsters

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34020-2-1d/OC-34020-2-1d.html>

Het nemen van bodemonsters met vluchtige verbindingen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34020-2-2d/OC-34020-2-2d.html>

Kabels en leidingen opsporen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34046-2-1d/OC-34046-2-1d.html>

Metten van de pH-waarde

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34032-4-8d/OC-34032-4-8d.html>

Bodemmetingen

<http://www.eccgroen.nl/22075/bodemmetingen>

Bodemonderzoek volgens protocollen

<http://www.eccgroen.nl/22092/bodemonderzoek-volgens-protocollen>

Geochemische bodematlas

<http://edepot.wur.nl/212043>

Groencultuur

<http://www.eccgroen.nl/22042/groencultuur>

Grondige aanpak

<http://www.eccgroen.nl/22054/grondige-aanpak>

Landschappelijk groen aanleggen

<http://www.eccgroen.nl/22056/landschappelijk-groen-aanleggen>

Tuinaanleg

<http://www.eccgroen.nl/22044/tuinanleg>

Grondroeders

<http://www.kadaster.nl/web/Themas/Registraties/KLIC/Grondroeders.htm>

Ontwerpen van tuinen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34030d/index.html>

Dossier Functies van stedelijk groen en beplantingskeuze

http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/bogo_functies_stedelijk_groen_bepantingskeuze.aspx

Dossier Vaste planten en bloembollen in het openbaar groen

http://www.groenkennisnet.nl/dossiers/Pages/Vaste_planten_bloembollen_openbaar_groen.aspx

Het toepassen van kleur in een tuin

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-33d/OC-34030-4-33d.html>

Ontwerp in Engelse landschapstijl

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-34d/OC-34030-4-34d.html>

Oriënteren op ontwerpen van tuinen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-1-1d/OC-34030-1-1d.html>

Toelichting van de ontwerper bij het ontwerp met driehoeken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-35d/OC-34030-4-35d.html>

Toelichting van de vormgever op het ontwerp met losse en strakke vormen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-4-36d/OC-34030-4-36d.html>

Tuinontwerpen, stap 1: inventariseren van wensen en mogelijkheden

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-1d/OC-34030-2-1d.html>

Tuinontwerpen, stap 2: brainstormen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-2d/OC-34030-2-2d.html>

Tuinontwerpen, stap 3: schetsen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-3d/OC-34030-2-3d.html>

Tuinontwerpen, stap 4: materialenindicatie

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-4d/OC-34030-2-4d.html>

Tuinontwerpen, stap 5: presenteren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34030-2-5d/OC-34030-2-5d.html>

Groen inrichten

<http://www.eccgroen.nl/21984/groen-inrichten>

Uitvoeren van ruimtelijke metingen

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34021d/index.html>

Uitvoeren tuinen

http://maken.wikiwijs.nl/27100/Uitvoeren_tuinen_printbare_versie

Een natuurtoets uitvoeren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34024-2-3d/OC-34024-2-3d.html>

Een vegetatieopname maken

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34024-2-1d/OC-34024-2-1d.html>

Inmeten van de hoogteligging

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34021-2-2d/OC-34021-2-2d.html>

Inmeten van een vast punt

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34021-2-3d/OC-34021-2-3d.html>

Uitvoeren van een GPS-meting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34021-2-5d/OC-34021-2-5d.html>

Dagelijkse werkzaamheden organiseren

<http://www.eccgroen.nl/22039/dagelijkse-werkzaamheden-organiseren>

Groen beheren

<http://www.eccgroen.nl/22071/groen-beheren>

Landschappelijk groen onderhouden

<http://www.eccgroen.nl/22057/landschappelijk-groen-onderhouden>

Naar coaching op maat

<http://edepot.wur.nl/263760>

Informeren medewerkers over kwaliteitssorgsysteem

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects/OC-34051d/index.html>

Formulieren voor functioneringsgesprekken

<http://edepot.wur.nl/309425>

Functionerings-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken

<http://edepot.wur.nl/309969>

Begeleiden ontwikkeling medewerkers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38005-2-1d/OC-38005-2-1d.html>

Beoordelingsgesprek voeren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-1d/OC-38004-2-1d.html>

Borgen van kwaliteit op de werkvloer

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34051-2-1d/OC-34051-2-1d.html>

Feedback geven

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38006-2-1d/OC-38006-2-1d.html>

Functioneringsgesprek

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-3d/OC-38004-2-3d.html>

Functioneringsgesprek voeren

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-2d/OC-38004-2-2d.html>

Instrueren medewerkers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38008-2-2d/OC-38008-2-2d.html>

Leidinggeven aan medewerkers in de groene dienstverlening

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38008-2-1d/OC-38008-2-1d.html>

Omgaan met conflicten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38007-2-1d/OC-38007-2-1d.html>

Organiseren van een toolboxmeeting

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-34051-2-3d/OC-34051-2-3d.html>

Oriënteren op begeleiden ontwikkeling medewerkers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38005-1-1d/OC-38005-1-1d.html>

Oriënteren op leidinggeven in de groene dienstverlening

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38008-1-1d/OC-38008-1-1d.html>

Oriënteren op omgaan met conflicten

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38007-1-1d/OC-38007-1-1d.html>

Oriënteren op voeren van formele gesprekken met medewerkers

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-1-1d/OC-38004-1-1d.html>

Slechtnieuwsgesprek

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38004-2-4d/OC-38004-2-4d.html>

Stappen bij feedback geven

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38006-2-2d/OC-38006-2-2d.html>

Van irritatie tot conflict

<http://provisioning.ontwikkelcentrum.nl/objects//OC-38007-2-2d/OC-38007-2-2d.html>

Dagelijkse werkzaamheden organiseren

<http://www.eccgroen.nl/22039/dagelijkse-werkzaamheden-organiseren>

Hard groen

<http://www.eccgroen.nl/22053/hard-groen>

Van milieuzorg naar ISO14001

<http://www.eccgroen.nl/22101/van-milieuzorg-naar-iso-14001>

Werken aan communicatie

<http://www.eccgroen.nl/22064/werken-aan-communicatie>

Feedback geven

<http://edepot.wur.nl/127510>

Arbeidsveiligheid in tuinaanleg- en onderhoud

<http://edepot.wur.nl/303006>

Arbozorg binnen de groenvoorziening deel 1

<http://www.eccgroen.nl/22041/arbozorg-binnen-de-groenvoorziening-deel-1>

Arbozorg binnen de groenvoorziening deel 2

<http://www.eccgroen.nl/22043/arbozorg-binnen-de-groenvoorziening-deel-2>

Het milieu van natuur en landschap

<http://www.eccgroen.nl/22093/het-milieu-van-natuur-en-landschap>

Meer dan regeltjes

<http://www.eccgroen.nl/22109/meer-dan-regeltjes>

De Arbocatalogus

<http://edepot.wur.nl/45885>

Stigas

<http://edepot.wur.nl/127490>

Stigas veiligheidscheck

<http://www.stigascheck.nl/>

Gebruikte Wikiwijs Arrangementen

Leermaterialen voor melkveehouderijonderwijs (2023)

Link: <https://maken.wikiwijs.nl/48344/>

Auteur: Moesker, Harm Geert